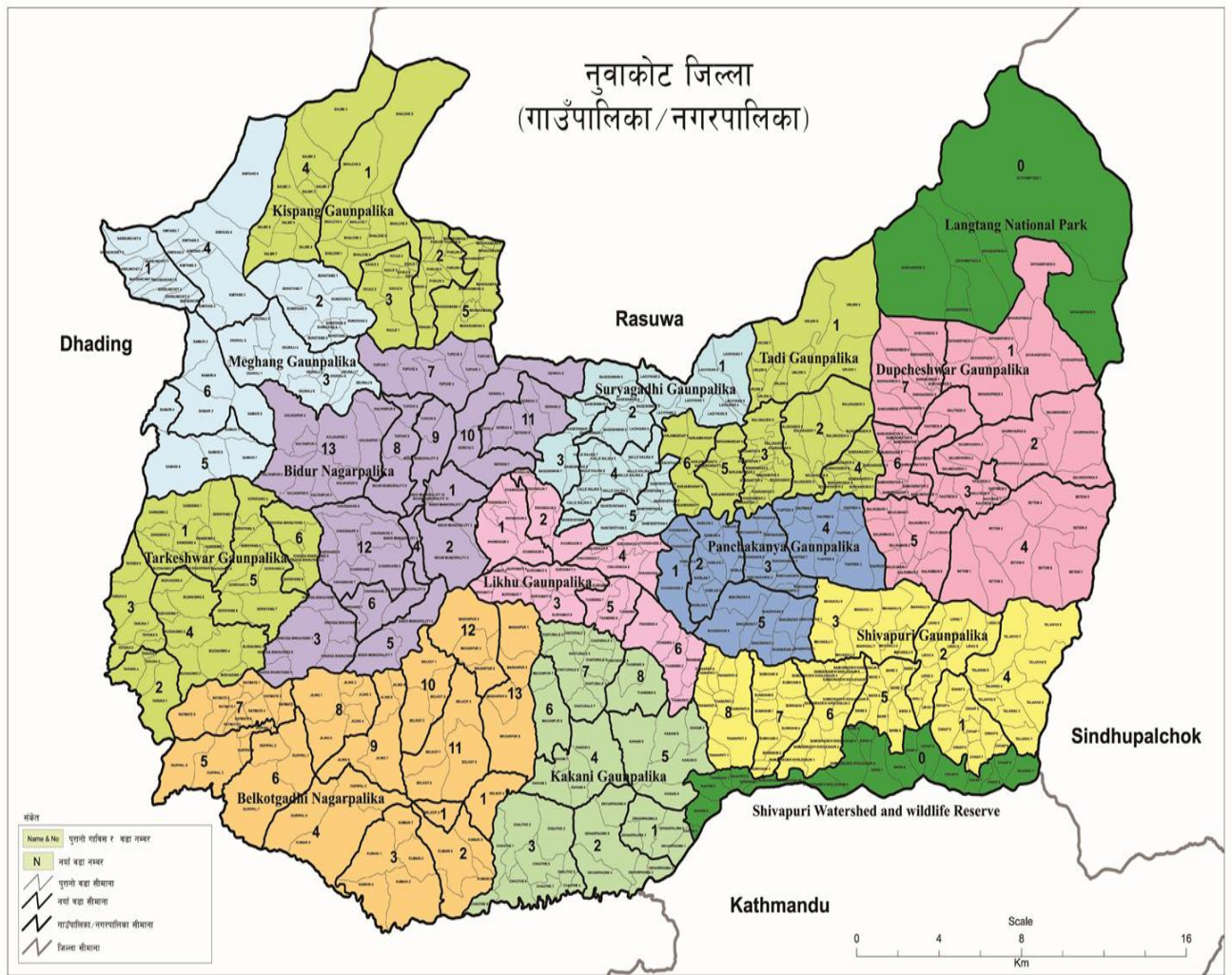


विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना नुवाकोट Disaster Preparedness and Response Plan nuwakot (DPRP) २०७८/०७९



जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति
नुवाकोट

प्रथम प्रकाशन मिति : २०६८

अद्यावधिक : २०७८ श्रावण

प्रकाशक : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नुवाकोट

फोन : ०१०-५६००३३

जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र : ०१० -५६१९३३

फ्याक्स : ०१० ५६००३३

सर्वाधिकार : जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नुवाकोट

प्राविधिक सहयोग -
सोसाइटी, नुवाकोट जिल्ला



Nepal Red Cross Society

नेपाल रेडक्रस
शाखा

सहयोग - DFID Project monitoring support field office,
Purnima project, PIN/CSRC

अन्य सहयोग - जिल्ला प्रशासन कार्यालय नुवाकोट र नुवाकोट जिल्लाको सम्पूर्ण स्थानिय तहहरु

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति नुवाकोटको मिति २०७८/ ४ / १२ को बैठकबाट स्वीकृत



नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

विदुर, नुवाकोट

फोन ०१०-५६००३३
०१०-५६०३३३

फ्याक्स ०१०-५६०२६६

ई-मेल: nuwakotcdo@gmail.com



शुभकामना

मिति: २०७८/०३/०२

पत्र संख्या:-

चलानी नं.:-

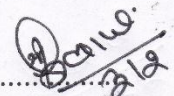
यस जिल्लाको जिल्लास्तरीय विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ (Disaster Preparedness and Response Plan 2078) छोटकरीमा DPRP अद्यावधिक भएकोमा खुशी लागेको छ।

प्राकृतिक विपत्ति मानव नियन्त्रित विषय होइन। तर मानवीय क्रियाकलापको कारणबाट सिर्जित प्राकृतिक विपत्तिको जोखिमलाई न्यूनीकरण भने गर्न सकिन्छ। सबै प्रकारका जोखिम तथा विपत्तिबाट नागरिकको जीउ धनको रक्षा गर्नु राज्यको आधारभूत कर्तव्य हो। यसका लागि राज्यस्तरबाट विभिन्न नीति, नियम तथा कानूनको निर्माण तथा कार्यान्वयन भइरहेको हुन्छ। यसरी निर्मित नीति तथा कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा साथ र सहयोग गर्नु जनसमुदायको कर्तव्य हुन आउँछ।

नेपाल सरकारले विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी आवश्यक कार्यहरू गर्दै आइरहेको छ। विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका हरेक चरणमा स्थानीय समुदाय तथा सरोकारवाला निकायको साझा चासो, साझा सोच, सहभागिता र समन्वय जरुरी हुन्छ। विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले विपद व्यवस्थापनमा तीनै तहका सरकारको भूमिकालाई समेत स्पष्ट गरेको छ। अतः विपद जोखिम न्यूनीकरणको लागि जनता र तीनै तहका सरकार बीचको आपसी सहकार्य पहिलो शर्त हो। यस सन्दर्भमा जनताको प्रत्यक्ष सम्पर्कमा रही कार्य गर्ने जिल्लास्थित स्थानीय तहहरूले आफ्नो कार्य जिम्मेवारीमा पूनरावलोकन गर्दै थप सक्रिय हुन समेत अनुरोध गर्दछु।

यसै सन्दर्भमा तयार पारिएको यो विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP)ले जिल्ला भित्रको क्षमता र जोखिमको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दै विपदको घटना हुनु भन्दा अघिको पूर्व तयारी, विपदको समयमा गरिने प्रतिकार्य र विपदको घटना पश्चातको पूनर्लाभ समेतको कार्यमा समग्र जिल्लाबासीलाई मार्गनिर्देशन गर्नेछ भन्नेमा समेत म विश्वस्त छु। अद्यावधिक गरिएको योजनाको कार्यान्वयन तथा यस क्रममा हुने समन्वयले अपेक्षित नतिजालाई प्रभाव पार्ने हुन्छ। अतः विपदको मोर्चामा निरन्तर खटिने नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा, नुवाकोट लगायत अन्य सम्बद्ध पक्षहरूका बीच उचित समन्वय र सहकार्य गरी यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति नुवाकोटले सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास दिलाउन चाहन्छु।

अन्त्यमा, यो विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) निर्माणमा उल्लेख्य भूमिका निर्वाह गर्ने सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री वेद प्रसाद अर्याल, रेडक्रस शाखा नुवाकोटका श्री मधुसुदन थापा लगायत सबैमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दै सम्बद्ध सबै पक्षको सक्रिय सहभागिता एवं आवश्यक सहयोगको अपेक्षा सहित यो योजनाको सफल कार्यान्वयनको शुभकामना व्यक्त गर्दछु।



(जीवन प्रसाद दुलाल)

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

Nepal Red Cross Society

Nuwakot District Chapter

Bidur-4, Nuwakot

Phone: +977-10-560970 (Office)

+977-10-560070 (Ambulance)

+977-10-561833 (Blood bank)

Website: www.nrccs.org

E-mail : nuwakotredcross@gmail.com

Ref. No.

शुभकामना




नेपाल रेडक्रस सोसाइटी नुवाकोट जिल्ला शाखा २०३४ सालमा स्थापना भएको हो । स्थापना काल देखि नै नेरेसो नुवाकोटले जिल्ला भित्र मानवीय सेवाका गतिविधिहरु तथा विपद् ब्यवस्थापनमा नेपाल सरकारको प्रमुख सहयोगीको रुपमा काम गर्दै आइरहेको छ । २०७२ सालको महाभुकम्प पश्चात यस जिल्ला शाखामा प्रतिकार्यका विभिन्न गतिविधिहरु समेत सञ्चालन गरेको थियो ।

नेरेसोले जिल्ला प्रशासन कार्यालय, अन्य सरकारी कार्यालयहरु, स्थानिय तहहरु, गैर सरकारी संस्थाहरु र समुदायहरु संग समन्वय तथा सहकार्य गरी विपद् ब्यवस्थानका गतिविधिहरु मार्फत विपद् जोखिम न्युनिकरण गर्न र मानविय सेवा पुऱ्याउन क्रियासिल रहि रहेको छ ।

यसै सन्दर्भमा जिल्लाको संभावित जोखिमहरु र जोखिम युक्त क्षेत्रहरुको पहिचाल गरि आवश्यक पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका गतिविधिहरुको लागी यस जिल्लाको DPRP (Disaster Preparedness & Response Plan) ०७८/०७९ तयार भएको हुदा उक्त विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका संभावित जोखिम तथा विपद् न्युनिकरणको लागी पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका गतिविधिहरुको सफल कार्यान्वयन हुनेछ र यस जिल्लाको विपद् जोखिम न्युनिकरणमा सहयोग पुग्नेछ भन्ने विस्वासका साथ यस योजनाको तयार तथा प्रकाशनमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पुर्णमा हार्दिक धन्यवाद साथ कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

जय रेडक्रस !


निरन्जन प्रसाद आचार्य
का.वा. सभापति



"Donate Blood Save Life"



"Donate Blood Save Life"



"Donate Blood Save Life"

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको विषय सूची

१. पृष्ठभूमि:

- १.१ योजनाको पृष्ठभूमि (संक्षिप्त विपद्को स्थिति, योजनाको आवश्यकता, औचित्य)
- १.२ जिल्लाको परिचय

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

३. विपद् जोखिमको अवस्था

- ३.१. विगतका विपद्हरूको विश्लेषण
- ३.२. कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था
- ३.३. प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू
- ३.४. सम्भाव्य प्रकोपको आँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्शाङ्कन
- ३.५. विपद् सङ्घटासन्नता -vulnerability) तथा क्षमता विश्लेषण
- ३.६. विपद् जोखिम आँकलन तथा नक्शाङ्कन
- ३.७. प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण
- ३.८. सरोकारवाला संस्थाहरू
- ३.९. विषयगत क्षेत्रहरू

४. सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूको लागि)

५. आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (विपद्को समयमा)

६. आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (विपद् पश्चात गर्ने क्रियाकलाप)

७. कार्यान्वयन योजना

८. आवश्यकताको लेखाजोखा

- ८.१. जिल्लामा उपलब्ध रहेको स्रोत साधनहरूको विस्तृत विवरण
- ८.२. मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड
- ८.३. अनुमानित लागत
- ८.४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना र अनुमानित लागत
- ८.५. अन्य निकायहरू संगको समन्वय र सहकार्य

९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

- १०.१. लक्ष्य र सूचकहरू
- १०.२. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र
- १०.३. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्ययोजना
- १०.४. क्षमता विकास
- १०.५. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण

११. अनुसूचीहरू

१२. सन्दर्भ सामग्रीहरू

जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना नुवाकोट -२०७८

यस विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ ले जिल्लामा प्रकोप पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन गर्न तथा नियमित गर्नुपर्ने पूर्वतयारीका सूचकहरूसहितको आपतकालीन पूर्वतयारी योजना नुवाकोट जिल्लामा विगतमा भएका र हुनसक्ने प्रकोपहरूलाई ध्यानमा राखी तयार पारिएको छ । यस योजनाले प्रकोप व्यवस्थापनको क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थाहरूका लागि प्रारम्भिक चरणको सूचना अध्ययन गर्न मद्दत गर्ने विश्वास गरिएको छ ।

१. पृष्ठभूमि

१.१ नेपालमा विपद् जोखिम

विषम भौगोलिक अवस्था भौगर्भिक असुन्तलन, आकस्मिक रूपमा हुने महामारीहरू तथा जलवायु परिवर्तनका साथै जनसंख्या वृद्धि, गरिबी, अव्यवस्थित शहरीकरण र प्रकोप जोखिमलाई ध्यान नदिएँ गरिने गतिविधिहरू एवं विकास निर्माणका कार्यहरूले गर्दा नेपाल विभिन्न प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक प्रकोपहरू बाट सिर्जित विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण मौसमजन्य प्रकोपहरूको प्रकृति, मात्रा र प्रवृत्ति फरक हुँदै गएको छ । जसका कारण विपद् व्यवस्थापनमा नयाँ चुनौतीहरू थपिँदै गएका छन् ।

नेपालमा हरेक वर्ष ५०० भन्दा बढी विभिन्न प्रकोपका घटनाहरू हुने गर्दछन् । जसमध्ये बाढी, पहिरो, डुबान, कोभिड - १९ महामारी, भूकम्प, चट्यांग, आगलागी, हावाहुरी, हिमताल विस्फोट, सडक दुर्घटना लगायतका प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक विपद्का घटनाहरू नियमित रूपमा घट्ने गरेका छन् । यसको परिणामस्वरूप ठूलो मात्रामा जनधनको क्षति हुने र जीविकोपार्जनमा प्रतिकूल असर पर्ने गरेको छ । पछिल्लो ४५ वर्ष (वि.सं. २०२८ देखि २०७२) को अवधिमा नेपालमा ४०,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरूले विपद्का कारण आफ्नो ज्यान गुमाएका छन् । उच्च मृत्युदरको अतिरिक्त, उक्त अवधिमा ७५,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरू घाइते भएका छन् भने करिब तीस लाख मानिसहरू प्रभावित भएका छन् । यसैगरी, विगत ५ वर्षको (२०७०- २०७५) तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा वर्षेनी करिब १०,००० सडक दुर्घटना हुने गरेका छन् । जसका कारण वर्षेनी करिब १,९०० व्यक्तिले ज्यान गुमाएका छन् भने करिब १३,००० व्यक्तिहरू घाइते हुन्छन् ।

हाल विश्वव्यापी रूपमा फैलिरहेको कोभिड- १९ का कारण नेपालमा पनि धेरै मानिसहरू सक्रमित भईरहेका छन् । अहिले कोभिडको दोस्रो लहर नेपाल भर फैलिरहेको छ । कोभिडका कारण हाल नेपाल भर १०००० भन्दा बढि मानिसहरूले ज्यान गुमाई सकेका छन् । तसर्थ कोभिडका कारण विपद जोखिम व्यवस्थापनमा थप चुनौती थपिएको छ ।

विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभूत पूर्वाधारहरूमा हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । तसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ ।

प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्छ र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील बनाउन मद्दत पुऱ्याउँदछ । यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारी प्रष्ट किटान गरी उनीहरूको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले नेपालमा सम्भाव्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको गुणस्तर वृद्धि एवं संस्थागत गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ लाई प्रथम पटक संशोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको सन्दर्भमा उक्त मार्गदर्शनले जिल्ला तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रक्रियामा संलग्न सबै सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूलाई स्पष्ट जिम्मेवारी दिइएको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेपाल सरकारले समयानुकुल परिमार्जन गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्ययोजना

सबै तहमा तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने व्यवस्था अनुरूप मूलतः विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६) बमोजिम यो योजना परिमार्जन सहित तयार गरिएको छ ।

१.२ नुवाकोट जिल्लाको परिचय :



नेपालको मानचित्रमा वागमती अञ्चल अन्तर्गत र हाल वागमती प्रदेश अन्तर्गत नुवाकोट जिल्ला रहेको छ । यस जिल्ला राजधानी काठमाडौंको उत्तर पश्चिम दिशामा अवस्थित रहेको र एक ऐतिहासिक पृष्ठभूमिले चिनिएको जिल्ला हो । नुवाकोट नेपाल एकीकरणको इतिहाससँग सामरिक हिसाबले जोडिएको जिल्ला हो । नेपालका कुनै पनि अञ्चलको सिमाना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सीमानालाई समेत नछुने र भौगोलिक विभाजन अनुसार पहाडी प्रदेशमा अवस्थित यो जिल्ला भण्डै अर्ध-चन्द्राकार रूपमा पूर्व-पश्चिम फैलिएर रहेको छ । यस जिल्लामा उच्च पहाडी क्षेत्रको पठार, हिमालको

दक्षिणी ढाल, पहाडी क्षेत्रको बीचमा यत्रतत्र छरिएर रहेका समथर बेसी र टारहरु लगायतका विविध भौगोलिक विशेषताहरु पाउन सकिन्छ ।

भौगोलिक वनावटमा पहाडी भू-भागको अंश ७१ प्रतिशत, लेकाली भू-भागको अंश १८ प्रतिशत तथा टार, बेसी र समथर भू-भागको अंश ११ प्रतिशत रहेको छ । कुल १,१२१ वर्ग किलो मिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको यस जिल्लाको सदरमुकाम विदुर हो । यस जिल्लामा तादी र त्रिशुली नदीको संगम देवीघाट र नुवाकोटको ७ तले दरवार जस्ता ऐतिहासिक महत्वका ठाउँहरु समावेश छन् । प्रशिद्ध धार्मिक क्षेत्र गोसाईकुण्ड र मनोरम पर्यटकीय हिमालीभेग लाडटाड क्षेत्र जाने प्रमुख पर्यटकीय मार्ग रहेको नुवाकोट जिल्ला मल्लकालीन समयमा पश्चिम नेपालको मूल ढोका, नेपालभोट (तिब्बत) वाणिज्य व्यापारको परम्परागत मुल.द्वार पनि रहेको थियो ।

नेपाललाई १४ अञ्चल र ७५ जिल्लामा विभाजन गर्नु अधिसम्म “पश्चिम एक नम्बर” अन्तरगत रहेको यस जिल्लाको नामाकरण गोपालवंशीय शासनकालदेखि नवकोट, नवकोट्य, नवक्वाथ, नौकोटबाट अपभ्रंश हुँदै हालको नुवाकोट रहनगएको ऐतिहासिक अनुश्रुति रहेको छ । बेलकोट, मालाकोट, भैरुमकोट, धुवांकोट, कालिकाकोट, सल्यानकोट, सिमलकोट, धैवुडकोट र प्यासकोटजस्ता नौवटा कोटहरुको संगम भूमीभएकोले नुवाकोट नाम रहन गएको कुरा पनि उल्लेख छ । मल्लकालमा पश्चिम नेपालको प्रवेशद्वार मात्र होइन नेपालको तिब्बतसँग हुने व्यापारको प्रमुख मार्गको रुपमासमेत ख्याती प्राप्त यस जिल्लाको बेत्रावतीमा नेपाल-चिन युद्धपछि ऐतिहासिक “बेत्रावती सन्धि” भएको थियो । यस जिल्लासँग नेपालएकिकरणको आधार शिविर, श्री ५ बडामहाराजाधिराज पृथ्वीनारायण शाहको कार्यकालमा वि.सं. १८०१ देखि १८२५ सम्मका ेराजधानी, गिर्वाणयुद्ध विक्रम शाहको शासन कालमा शीतकालिन राजधानी, श्री ५ बडामहाराजाधिराज पृथ्वीनारायण शाहको समाधिस्थल, बहादुर शाहको जन्मभूमी, भृकुटीको घर-माईती गर्ने बाटो, तत्कालिन नौतले दरवार (वि.सं. १९९० सालकोमहाभू-कम्प पछि सात तले, प्रसिद्ध नुवाकोट भैरवी र जालपादेवीको मन्दिर आदि ऐतिहासिक तथा धार्मिक वैभव र सम्पदाहरुरहेका छन् । पृथ्वीनारायण शाहले काठमाण्डौ उपत्यका विजय गर्नु अघि निकै शक्तिशाली राज्यका रुपले चिनिएको नुवाकोट इतिहासका विद्यार्थीहरुको खुल्ला संग्रहालय हो । नुवाकोट दरवार परिसरमा धार्मिक हिसावले महत्वपूर्ण मानिने भैरवी मन्दिर रतलेजु मन्दिर छन् । यस जिल्लामा भैरवी, जालपादेवी, दुष्पेश्वर महादेव, पञ्चकन्या, राम मन्दिर, उग्रतारा, उत्तरगया, सुगतपुरविहार, बाराही, वासुकी, वाघ भैरव, भैरवकोट, जलेश्वरी, शिवालय, बच्छलादेवी आदि प्रमुख धार्मिक स्थलहरु हुन ।

नुवाकोट जिल्लाको आर्थिक मेरुदण्ड मूलतः कृषि नै हो । कृषि कार्य भित्र पनि पशुपालन, अन्नबाली, नगदेबाली, फलफूल खेती, माछापालन र कुखुरापालन उल्लेखनीय रहेका छन् । त्रिशुली, वट्टार, विदुर जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र हो भने यस अलावाहिकुरे, छहरे, देविघाट, सामरी, देउराली, डावाचेत, चोगते, खरानीटार, आप्रह, सातविसे, समुन्द्रटार, ककनी, फेदीबेसी, चौघडाबेत्रावती स्थानीय व्यापार क्षेत्र हो । यसै गरी ककनी, किस्पाड, मेघाड, चिसापानी, शिवपुरी, नुवाकोट दरवार क्षेत्र, सागरकुण्ड, देविघाट, उत्तरगया, बोल्देहीताल, पञ्चकन्या सुरुङ आदि अन्य ख्याति प्राप्त पर्यटकीय क्षेत्रहरु हुन ।

जिल्लाको संक्षिप्त विवरण

परिचय

जिल्ला :: नुवाकोट
जिल्ला सदरमुकाम :: विदुर
प्रदेश :: बाग्मती

भौगोलिक अवस्थिति

क) आक्षांश : २७° ४५' उत्तर देखि २८° २०' उत्तर सम्म
ख) देशान्तर :: ८५° पूर्व देखि ८५° ४५' पूर्व सम्म
ग) क्षेत्रफल :: ११२१ वर्ग कि.मी..
घ) उचाई :: समुन्द्र सतहबाट ४५७ मी. देखि ५१४४ मी. सम्म
ड) आकार :: अर्ध चन्द्राकार

जिल्ला सीमाना :

पूर्व :: काठमाण्डौ, सिन्धुपाल्चोक
पश्चिम :: धादिङ
उत्तर :: रसुवा
दक्षिण :: काठमाण्डौ, धादिङ

हावापानी तथा जलवायु

हावापानी	हावाको बार्षिक औषत तापक्रम(डि.से.)	प्रतिशत
अल्पाईर्नन र आर्कटिक	१०० देखिकम	४.८
ठण्डा शितोष्ण हावापानी	१००-२००	१३.८
उष्ण अर्धशीतोष्ण हावापानी	१५०-२००	५१.४
समशीतोष्ण हावापानी	२००-४००	२८.७
अन्य		१.२

तापक्रम तथा वर्षा (बार्षिक)

न्यूनतम तापक्रम : १०.०२ मि.मि.
अधिकतम : १९.७५ मि.मि.
औषत वर्षा : १८४.६४ मि.मी.

भौगोलिक बनावट :

(क) लेक (उच्च हिमाली) : २.२ %
(ख) उच्च पहाड : ७१ %
(ग) मध्य पहाडी बेसिनार : ११%

राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन

निर्वाचन क्षेत्र :	२
प्रदेशनिर्वाचन क्षेत्र :	४
गाउँपालिका :	१०
नगरपालिका :	२ (वडा संख्या १३ प्रत्येकमा)
जम्मा वडाहरु :	८८

जनसांख्यिक विवरण (२०६८ सालको जनगणना अनुसार)

क) जनसंख्या :

कुल जनसंख्या :	२,७७,४७१
महिला :	१,४४,६८४
पुरुष :	१,३२,७८७
संस्थागत र विदेशिएका :	१४३११
लैङ्गिक अनुपात :	०.९२
जनसांख्यिक परिवर्तन :	-०.०४ %
जम्मा घरधुरी संख्या :	५९२१५
जम्मा परिवार संख्या :	५९२१४
औसत परिवार संख्या :	४.६९
जनघनत्व :	२४८ प्रति व.कि.मी.

वि.सं. २०६८ सालमा सम्पन्न जनगणनाको अन्तिम नतिजा अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या २,७७,४७१ रहेको छ भने जम्मा परिवार ५९,२१५ रहेको पाइन्छ । यस जिल्लाको जनसंख्या वृद्धिदर भने ऋणात्मक छ । यसैगरी विक्रम सम्वत् २०६८ सालमा सम्पन्न जनगणनाको अन्तिम नतिजा अनुसार प्रति वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा लगभग २४८ जना व्यक्तिहरुको घनत्व रहेको छ जहाँ शहरी जनघनत्व ८३५ र ग्रामिण जनघनत्व २२९ रहेको छ । त्यस्तै कुल ५९,२१५ परिवारहरुमा प्रति परिवार लगभग ५.७२ जना सदस्यहरु रहेको र १ जनामात्र सदस्य भएको परिवारसङ्ख्या ३,१०७ र सदस्य ९ भएको परिवार सङ्ख्या २,९६७ रहेको देखिन्छ । जातिगतआधारमा यस जिल्लामा ४२.८४ प्रतिशत तामाङ र दोश्रोमा बाहुन जातिको १८.९४ प्रतिशत रहेको छ । सबैभन्दा धेरै ५७.९५ प्रतिशत हिन्दु धर्म मान्ने र दोश्रोमा ४०.३६ बौद्ध धर्म मान्ने नागरिकहरु रहेको देखिन्छ भने ६० प्रतिशत भन्दा बढी जनसंख्याको हिस्सा हिन्दु धर्माबलम्बीहरु रहेका छन ।

वि स २०४८, २०५८ र २०६८ को परिवार, जनसंख्या र जनसंख्या वृद्धिदरको तथ्यांकीय विवरण यस प्रकार छ ।

विवरण	जनसंख्या		
	२०४८	२०५८	२०६८
नुवाकोट जम्मा	२४५२६०	२८८४७८	२७७४७१
महिला	१२२७२९	१४५७४७	१३२७८७
पुरुष	१२२५३१	१४२७३१	१४४६८४
घरपरिवार संख्या	४५६५७	५३१६९	५९२१५
जनसंख्या वृद्धिदर		१.६	- ०.३८

श्रोत: केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

ख) जाती अनुसार

तामाङ :	४२.८%
ब्राम्हण :	१८.९%
क्षेत्री :	१२.६%
नेवार :	७.४%
राई :	३.६%
अन्य :	१४.७%

क्षेत्रफल :	११२१ बर्ग कि.मि
होचो सतह :	४५७ मि. त्रिशुली किनार
अग्लो भाग :	५१४४ मि. तीनचुली बजार
मुख्य नदी	त्रिसली, तादी, लिखु
सहायक नदि	फलाखु, सलाखु, दौखु, गेर्खु खोला, सामरी, चन्द्रमती, छत्रेखोला
मुख्य सडक	ठूलोखोला-ककनी-पिपलटार-त्रिशुली (काठमाण्डौ त्रिशुली सडक) : ५५ कि.मी. गल्छी - पिपलटार-त्रिशुली : २७ कि.मी. त्रिशुली - धुन्चे : ४८ कि.मी. गंगटे -लव्हु -समुन्द्रटार-गोल्फुभन्ज्याङ : ४३ कि.मी. गुर्जे -छहरे- त्रिशुली (टोखा, छहरे त्रिशुली सडक)
सहायक सडक (कच्ची सडक)	ककनी -लिंक सडक : ३ कि.मी त्रिशुली सहरी सडक : १८ कि.मी. नुवाकोट-वागेस्वरी-उर्लेनी : २३.५ कि.मी. उर्लेनी-काल्चे-मालाभन्ज्याङ : ८.५ कि.मी. मान्द्रेढुंगा-खडगभन्ज्याङ-गोर्स्याङ-दाङसिङ-काफलपानी : २४.५ कि.मी. त्रिशुली-वेत्रावती : ९ कि.मी. त्रिशुली-सोले : ९ कि.मी. त्रिशुली-सामरी -भन्ज्याङभुरुङ : १७ कि.मी. त्रिशुली-देउराली -मेघाङ : २५ कि.मी. मेघाङ -किन्ताङ- थम्बुखोला : ८.५ कि.मी. पाल्ते -दुईपीपल- कोल्पुटार : ३८ कि.मी. लिखुखोला-कविलास-घलेभन्ज्याङ-थप्रेक-वेतिनी-गोल्फुभन्ज्याङ : ३५ कि.मी. समुन्द्रटार-रामती-कुटुङखोला-घ्याङफेदी : १० कि.मी. छहरे-शिवालय-तलाखु-पाटीभन्ज्याङ : २० कि.मी. ओखरपौवा-चाउथे-कुमरी-कोल्पुटार : ५० कि.मी. रानीपौवा-चतुराले-बेल्कोट-तादीपुल : १३ कि.मी. गुर्जे -समुन्द्रादेवी-पुर्नीभन्ज्याङ मैदान छाप अल्छे : ११ कि.मी. गणेशस्थान-नर्जामण्डप डाडाकोपाटो : २० कि.मी. सोले-सातदोवाटो-भाल्चे-साल्मे : २३ कि.मी. मुलथला-छत्रेखोला-बुधसिंग-तारुका : २० कि.मी. आप्रह-राउटार-घलेभन्ज्याङ
लेक	२.२ % भाग
वनजङ्गल	६६४४२ हे.
सरकारी तथा गौचरन	४०५१६ हे.
सिंचित क्षेत्र	७८४५ हे.
सिमसार क्षेत्र	२२८५३ हे.
कृषि क्षेत्र	८७४८४ हे.
वनस्पति	साल, सल्ला, सिसौ, उत्तिस, कटुज, सिमल, टुडी, साज, बाज, बास र निगालो

	जस्ता बोट विरुवा पाईन्छन् भने चिराइतो, दालचिनी, टिमुर, बोभो, सुगन्धवाल, अमला, रिठ्ठा, तेजपात, पाषाणवेद, शिलाजित, सुनभाडी, भार्लाड, कुरिलो, चुत्रा, जटामसी, सुनगाभा, कचुर, असुरो, हरो, बरो, कुकुरडाइनो तितेपाती जस्ता जडीवुटी पाइन्छन ।
वन्यजन्तु तथा पशुपक्षी	बाघ, भालु, चितुवा, दुम्सी, स्याल, बाँदर, बाँदेल, चितल, जरायो, मृग जस्ता जङ्गली जनावरहरु र डाँफे, मुनाल, चाखुरा, कालिज, टुकुर, मयूर आदि ।
नदीनालाले ओगटेको क्षेत्रफल	२८७० हेक्टर
राजमार्ग	
धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल	नुवाकोटको दरबार, भैरवी मन्दिर, देवीघाटको जालपादेवी, दुष्पेश्वर महादेव, पञ्चकन्या, राम मन्दिर, उग्रतारा, उत्तरगया, सुगतपुर विहार, बाराही, वासुकी, वाघ भैरव, भैरवकोट, जलेश्वरी, शिवालय, बच्छलादेवी, चिम्टेस्वर महादेव मन्दिर, मनकामना मन्दिर मनकामना, किस्पाङ्ग पोखरी, बेलकोटगढी, बनदेवी, कपिलेश्वर महादेव आदी ।
मूख्य मूख्य चाडपर्व	दशै, तिहार, लोसार, होली, तीज, माघे सक्राती पर्व, गोरु जुधाई, गाईजात्रा, ईन्द्र जात्रा, शिवरात्री, राम नवमी, कृष्ण अष्टमी लगायत विभिन्न मठ मन्दिरमा लाग्ने जात्रा, मेला, देवीघाट मेला आदि
जलवायु	औसत वार्षिक वर्षा १३४७ मि.मि. हुने तथा लेकाली तथा अर्धउष्ण हावापानी पाइने

गाउँपालिका र नगरपालिकाको जनसंख्या विवरण:

क्र.स.	गाउँपालिका र नगरपालिकाको नामावली	घरघुरी	महिला	पुरुष	जनसंख्या	कैफिएत
१	विदुर नगरपालिका				५४३५१	
२	बेलकोटगढी नगरपालिका				३९८८८	
३	किस्पाङ्ग गाउँपालिका				१४८६१	
४	म्यागङ्ग गाउँपालिका				१३४७९	
५	तारकेश्वर गाउँपालिका				१५७१९	
६	सुर्यगढी गाउँपालिका				१६८००	
७	लिखु गाउँपालिका				१६८५२	
८	तादी गाउँपालिका				१७९३२	
९	दुष्पेश्वर गाउँपालिका				२२१०६	
१०	पञ्चकन्या गाउँपालिका				१५९४५	
११	शिवपुरी गाउँपालिका				२०७६९	
१२	ककनी गाउँपालिका				२७०७३	

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

यो जिल्ला भूकम्प, वाढी, आगलागी, पहिरो, चट्याङ्ग, केभिड लगायत अन्य महामारी आली प्रकोपबाट उच्च संकटासन्न अवस्थामा रहेको छ । खास गरी वाढी र पहिरो जस्ता जलवायुजन्य प्रकोपको उच्च जोखिममा वर्षेनी रहदै आएको छ । गत वर्ष देखी फैलिएको कोभिड १९ र हाल कोभिडको दास्रो लहरका कारण हाल जिल्ला अस्पताल त्रिसुलीमा २९ जना सक्रमित व्यक्तिहरुको मृत्यु समेत भएकोले यस जिल्लाका सबै मानिसहरुको दैनिक जिवनयापन, सामाजिक, आर्थिक अवस्थामा समेत धेरै असर पुराएको छ । यस प्रकारका प्रकोपजन्य घटनाका कारण गरीबीलाई भन्ने वढावा दिने मात्र होइन वातावरण सन्तुलन समेत खलवलिएको महशुस गरिएको छ । वाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी जस्ता प्रकोपका घटनाबाट वर्षेनी हजारौ मानिसले विनासको दुखःद नियति भोग्नु परेको छ । तसर्थ प्राकृतिक श्रोत साधनको वैज्ञानिक एवं समुचित उपयोग र दीगो व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा मानवीय सम्पत्तिको संरक्षण गरी संभावित जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक पूर्व तयारी र प्रभावकारी प्रतिकार्य (Response) का लागि समय मै योजनाबद्ध ढंगले लाग्न जरुरी छ । प्रकोप न्यूनीकरण गर्न र प्रकोप पछि शीघ्र पुनर्लाभका लागि विशुद्ध मानवीय सहायताको खाँचो हुने

हुँदा समवद्ध सबै सरोकारवालाहरूको एकीकृत पहल र प्रयासबाट मात्र अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुने भएकोले सोको लागी यो प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

जिल्लामा पहिलो पटक २०६८ सालमा प्रथम संस्करणको रूपमा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रकाशन गरिएको थियो । सरोकारवाला निकायहरूबाट वार्षिक रूपमा प्राप्त सूचनाहरूलाई समावेश गरी २०६८, २०६९, २०७०, २०७१, २०७३, २०७४, २०७५, २०७६, २०७७ सहित नियमित परिमार्जन गर्दै यो दशौं संस्करण २०७८ प्रकाशन गरिएको छ । देश संघीय संरचनामा गए पश्चात जिल्लामा क्षेत्रगत कार्यालयहरू नरहे पनि यो समष्टिगत जिल्लाको योजना को रूपमा रहने गरि विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ प्रकाशन गरिएको छ ।

२. योजना निर्माणका उद्देश्य :

२.१ समष्टिगत उद्देश्य:

विपद्बाट उत्पन्न मानवीय असरहरू न्यूनीकरण गर्नका लागि जिल्लाको प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्दै प्रभावितहरूका आधारभूत आवश्यकताहरूलाई समयमा नै प्रभावकारी एवं समन्वयात्मक रूपमा परिपूर्ति गराउने कार्यको सुनिश्चितता गर्नु विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ को समष्टिगत उद्देश्य रहेको छ ।

२.२ निर्दिष्ट उद्देश्य :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ का निर्दिष्ट उद्देश्यहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

- जिल्लास्थित जोखिममा रहेका गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका वडाहरूको संकटासन्नता विश्लेषण गरी स्थानीय श्रोत साधन र क्षमताको पहिचान गर्ने ।
- जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न निकायहरूको पहिचान एवं तिनको क्षमताको विश्लेषण गरी विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि जिम्मेवारी निर्धारण गर्ने ।
- विगत वर्षका अनुभवबाट सिकाएको पाठ तथा समय समयमा भएका छलफलबाट प्राप्त सिफारिस समेतलाई ध्यानमा राखी हरेक स्थानीय तहमा आ-आफ्नो आकस्मिक योजना तयार गर्न लगाउने ।
- विभिन्न क्षेत्रबाट निर्मित योजना कार्यान्वयन जिल्ला विपद व्यावस्थापन समितिको समष्टिगत समन्वयमा गरिने ।
- श्रोत संकलन, विनियोजन तथा दीगो आर्थिक श्रोत व्यवस्थापनका लागि एकद्वार (One Door Policy) को प्रणालीको विकास गर्ने ।
- प्रकोपबाट वढी प्रभावित हुन सक्ने दलित, महिला, अपाङ्ग, सुविधाबाट वञ्चित समूह, बालबालिका, वृद्धवृद्धा जस्ता अति संकटासन्न समूहका लागि प्राथमिकताका आधारमा विपद् जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमको विकास गरी संचालन गर्ने ।
- विपद् पछि पुनर्लाभ (Recovery) तथा पुनःस्थापना कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तुल्याउने ।
- आपत्कालीन प्रतिकार्य एवं पूर्वतयारीको विकास र कार्यान्वयनका लागि जिल्लामा एउटा आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र (District Emergency Operation Center) को स्थापना गर्ने, DEOC को क्षमता वृद्धि गर्ने ।
- विश्वव्यापी रूपमा फैलिरहेको कोभिड-१९ र हाल नेपालमा फैलिरहेको कोभिडको दोस्रो फेजको संकमणको अवस्थालाई नियन्त्रण गर्ने तथा पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन गर्ने र सम्भावित कोभिडको तेस्रो तथा चौथो फेजको लागी पूर्वतयारी का गतिविधिमा जोड दिने ।
- जिल्ला देखि स्थानीय तहसम्म खाद्यान्न, औषधी लगायत अन्य उद्धार सामग्रीहरूको भण्डारणका लागि भण्डारण स्थलको पहिचान र सुदृढ गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिका साथै पूर्व तयारीका चरणमा प्रयोग गर्न सकिने पूर्व सूचना एवं संचार प्रणालीको विकास गर्ने ।
- विपद् प्रभावितहरूका लागि तत्काल आश्रय स्थलको पहिचान गर्ने ।
- विपद्का संभावित जोखिमहरूको लेखाजोखा, पहिचान, अनुगमन र पूर्व चेतावनी प्रणाली सुदृढ गर्ने । मनसुन पूर्वका समयमा अन्तरनिकाय बिच प्रभावकारी समन्वय गर्ने ।

- गाउँ पालिका र नगरपालिकामा गठन भएका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तालिम प्राप्त जनशक्ति र खोज तथा उदार सामाग्रीको सूचि तयार गर्ने ।

२.३ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद्को जोखिममा रहेका समुदायहरु सामाजिक, आर्थिक तथा साङ्गठनिक रुपमा कमजोर हुन्छन् । खाद्य असुरक्षा, स्वास्थ्य तथा सरसफाइका सुविधाहरुको सीमितता, प्राकृतिक विपद्का कारण सुरक्षित बासस्थानको सही पहिचान तथा उपयुक्त व्यवस्थापन गर्न नसक्नु आदि विपद् प्रभावित समुदायहरुले सामना गर्ने मुख्य समस्याहरु हुन । परिणाम स्वरुप प्राकृतिक तथा मानवजन्य विपद्हरु संग समुदायको सामना गर्ने क्षमता निकै कमजोर छ । यस्ता समस्याहरुलाई सम्बोधन गर्न समुदायलाई सशक्तीकरण गर्ने र प्रभावकारी समन्वयको संयन्त्र बनाउनु अत्यन्त जरुरी छ । नुवाकोट जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा काम गर्ने विभिन्न सरोकारबालाहरु बीच समन्वय गर्ने महत्वपूर्ण साधनको रुपमा यो योजना रहनेछ ।

विपद्को अवस्थामा प्रभावकारी मानवीय सहयोगका लागि तथा सम्भावित विपद्को जोखिम कम गर्न तथा विपद्को अवस्थामा आइपर्ने समस्याहरुलाई समाधान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक पर्दछ । विशेष गरी मानवीय सहयोगको प्रत्याभूति गराउन विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायलाई सहयोग गर्न, प्रतिकार्यमा समान पहुँच पुऱ्याउन, सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा कायम राख्न, खानेपानी तथा सरसफाई एवं स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न यस योजनाले मार्ग निर्देश गर्दछ । त्यसका साथै श्रोतको सहि पहिचान तथा परिचालन गर्न जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउन पनि यस योजनाले सहयोग गर्दछ । यसै आवश्यकतालाई महशुस गर्दै यस जिल्लामा विपद्बाट हुने क्षतिलाई कम गर्न तथा विपद् पछिको मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित तथा प्रभाकारी बनाउन पूर्वतयारी दस्तावेजका रुपमा यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ तयार पारिएको हो ।

२.४ योजनाको सीमा

यो योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामूलक प्रकृयाका माध्यमबाट गरिएकोछ । यस प्रक्रियामा जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरु जिल्लामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको क्षेत्रमा कार्यरत राष्ट्रिय गैह्रसरकारी संस्थाका प्रतिनिधिहरुको सहभागिता रहेको थियो । तर योजना तर्जुमा गर्दा देखिएका केही सीमाहरु निम्न अनुसार छन् ।

- तथ्याङ्क संकलनको क्रममा विगतका वर्षहरुमा भएका विपद्का घटनाहरु तथा त्यसबाट भएको क्षतिको सम्पूर्ण यथार्थ विवरण प्राप्त गर्न कठिनाई भएकोले नुवाकोट जिल्लाका स्थानीय तहहरुको संकटासन्नताको स्तर निर्धारण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा, विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधिहरु निर्धारण गर्दा केही लचकता अपनाइएकोछ ।
- यस योजना अन्तर्गत निर्धारण गरिएका गतिविधिहरुको कार्यान्वयनका लागि बढी मात्रामा बाहिरी श्रोतको भर पर्नु पर्ने अवस्था देखिन्छ । जसले गर्दा बाह्य श्रोत प्राप्त नभएमा योजनाको कार्यान्वयन वाट अपेक्षित उपलब्धि प्राप्त नहुन सक्छ ।
- जिल्लामा उपलब्ध सिमित स्रोत र साधनबाट विभिन्न प्रकोपहरुबाट हुने क्षति न्यून गर्न तथा विपद्बाट प्रभावित परिवारहरुको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न चुनौती रहेकोछ ।
- Covid १९ को दोस्रो लहरका कारण फिल्ड भ्रमण, फिल्डमा बैठक, भेला गर्न कठिनाई रहेको छ ।

२.५ अपेक्षित नतिजा

नुवाकोट जिल्लामा हुन सक्ने सबै प्रकारका प्राकृतिक एवं गैर प्राकृतिक प्रकोपका घटना न्यूनीकरण, जोखिम व्यवस्थापनको पूर्वतयारी,प्रतिकार्य र पुनर्लाभका लागि तयार गरिएको प्रस्तुत कार्य योजना कार्यान्वयनबाट निम्न नतिजा हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

- मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरुको पहिचान तथा परिचालन हुनेछ ।
- महामारीको रुपमा हुने मानवीय संक्रमणहरु (जस्तै कोरोना भाइरस) को जोखिम न्युनिकरण तथा नियन्त्रण हुन सहयोग पूग्ने छ ।

- विपद्का सम्बन्धमा जिल्लाको पूर्व इतिहास वारे महत्वपूर्ण जानकारी हासिल भै विभिन्न क्षेत्रको संकटासन्नको स्तर निर्धारण एवं प्रतिकार्य क्षमताको विकास हुनेछ ।
- जिल्लाको संभावित प्रकोप तथा जोखिम क्षेत्रको पहिचान सहितको नक्सांकन हुनेछ ।
- विभिन्न क्षेत्रसंग सम्बन्धित निकाय,संघ संस्था र व्यक्तिहरुको पहिचान,भूमिका र जिम्मेवारी निर्धारण हुनेछ ।
- माग एवं आवश्यकताको पहिचान भै श्रोत साधनको यथोचित व्यवस्था हुनेछ ।
- विपद्जोखिम न्यूनीकरणको अवधारणालाई विकास योजनाहरुमा मूल प्रवाहीकरण गर्न मद्दत पुग्नेछ ।
- प्रस्तुत योजना अनुरूप कार्य गर्दा संभावित जोखिम न्यूनीकरण गर्न मद्दत पुग्ने र प्रभावित परिवारले पुनर्लाभ प्राप्त गर्न सक्नेछन ।

२.६ निर्देशक सिद्धान्तहरु

- विपद्मा परेका मानिसहरुको आत्मसम्मान सहित जीवनयापन गर्न पाउने (Right to Dignified Life) अधिकारको सुनिश्चिता गरिनेछ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग मानवता, निष्पक्षता तथा तटस्थता बमोजिम (बिना कुनै भेदभाव) उपलब्ध गराइने छ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग प्रदान गर्दा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशिकरणमा जोड दिनका साथै अशक्त, अपाङ्ग, बालबालिका, वृद्ध तथा गर्भवती तथा छाउपडी, महिलाहरुको आवश्यकताहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिईने छ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग प्रदान गर्दा H.I.V AIDS, T.B. जस्ता कडा रोग भएकाहरुको उपचार तथा हेरचाहलाई पनि विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- हालै नेपालमा फैलिरहेको विश्वव्यापी संक्रमण COVID -19 को दोस्रो लहर र अन्य महामारीहरु डेगुं लगायत अन्य सक्रामक रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न अभियान संचालन गरिने छ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग प्रदान गर्दा Reproductive Health in Emergency सम्बन्धी उपचारलाई पनि विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग प्रदान गर्दा पीडितको अवस्था अनुसार प्राथमिकता निर्धारण गरिनेछ ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणको अवधारणालाई विकास योजनामा मूल प्रवाहीकरण गरिने छ ।
- एकीकृत प्रणाली (Holistic Approach) अपनाइनेछ ।
- कर्मचारीको सुरक्षा (Staff safety and security) लाई ध्यान दिइनेछ ।
- एकद्वार नीति (One Window) र समूहगत अवधारणा (Cluster Approach)अनुरूप कार्य संचालन गरिनेछ ।
- सहभागितात्मक,अन्तरकृयात्मक र समन्वयात्मक कार्यशैली अवलम्बन गरिनेछ ।
- संघ, प्रदेश तथा स्थानिय तहका यस सम्बन्धि संरचना तथा संयन्त्रलाई समन्वयात्मक रुपमा प्रभावकारी परिचालन गरिनेछ ।

३. विपद् जोखिमको अवस्था

३.१ विगतका विपद्हरुको विश्लेषण

नुवाकोट जिल्लामा विपद् जोखिमलाई हालको स्थानीय संरचना अनुसार विश्लेषण गरिएको छ । यस जिल्लाका दुप्चेस्वर, किस्पाङ्ग, म्यागङ्ग, तादी, शिवपुरी, पञ्चकन्या आदी गाउपालिकाहरु पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने विदुर न.पा., बेलकोटगढी न.पा., लिखु, तारकेस्वर, तादी र पञ्चकन्या गा.पा. का केही भागहरुमा बाढीको जोखिममा रहेका छन् । कोभिड १९ को दास्रो लहरका कारण यस जिल्लाका सबै स्थानिय तहहरु प्रभावित रहेका छन् । विगतमा घटेका घटनाहरु, त्यसबाट भएको मानवीय तथा भौतिक क्षति तथा जोखिममा रहेको जनसंख्यालाई स्तरीकरणको आधार मानिएको छ । जोखिमको विश्लेषणका लागि दुई वटा विधिहरुको प्रयोग गरिएको छ र दुईवटै

आधारहरुलाई केलाएर समग्र रूपमा विपद् जोखिमको लेखाजोखा र विश्लेषण गरिएको छ । हाल सम्म तयार भएका स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना (LDCRP) अनुसार प्रकोप नक्सांकनका आधारमा विश्लेषण गरिएको हो ।

नुवाकोट जिल्लाका वढी प्रभावित स्थानीय निकायहरुलाई आधार मान्दा विगत ५ वर्षमा विपद्बाट भएको जनधनको क्षति, बालिनाली तथा घरसम्पत्ति तथा भौतिक संरचनाको विनास, पशु चौपायाको क्षति, विपद्बाट प्रभावित क्षेत्र तथा जनसंख्या, उपलब्ध श्रोतसाधन र क्षमताको विश्लेषण गर्ने उद्देश्यले जिल्लाका २ नपा र १० वटा गाउँपालिका सहभागितामूलक क्षमता तथा सडकटाभिमुखता विश्लेषण (VCA) सम्पन्न गरिएको थियो । यसबाट निम्नानुसारको परिस्थितिसृजना हुने अनुमान गरिएको छ ।

- विभिन्न प्रकोपहरुका कारण जिल्लाको कूल जनसंख्याको ३० प्रतिशत भन्दा बढी जनसंख्या प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुनु सक्ने ।
- विपद्को समयमा सार्वजनिक पूर्वाधारहरुको क्षति हुनाले आवागमन अवरुद्ध हुनु सक्ने ।
- सूचना प्रसारण प्रविधिहरु पनि सो समयमा अवरुद्ध हुनेछन् । सूचना संकलनमा कठिनाई हुनेछ जसले गर्दा प्रभावितहरुको प्रारम्भिक विवरण प्राप्त गर्न समेत अप्ठ्यारो पर्ने ।
- राहत उद्धार कार्यमा एक रुपता ल्याउन निकै समस्या हुनेछ । संरक्षण र संकटासन्न बर्गहरुको सेवा तथा श्रोतमाथि पहुँच नभएको अवस्था हुनु सक्ने ।
- स्वास्थ्यकर्मी र स्वयंसेवक परिचालन गर्न समस्या हुनेछ र स्थानीय स्तरमा औषधीहरुको पर्याप्त उपलब्धता नरहने अवस्था हुने ।
- कोभिड १९को दोस्रो लहरका कारण जिल्लामा निषेधाज्ञा तथा लकडाउन भईरहेको र अभ थप हुनसक्ने ।
- कोभिड १९का कारण नुवाकोटका अधिकांश जनसंख्या प्रभावित भईरहेको र हुनसक्ने ।
- एकै पटक महामारीको अवस्था सृजना भई विद्यमान स्रोतसाधन र जनशक्तिले व्यवस्थापन गर्न नसकिने अवस्था आउन सक्ने ।
- कोभिड १९ का कारण उपचार तथा व्यवस्थापनमा संलग्न व्यक्तिहरु नै प्रभावित भई थप जटिलता उत्पन्न हुन सक्ने ।
- खानेपानीका मुहानहरु दुषित बन्ने वा श्रोतहरु भत्कने वा नस्ट हुन सक्ने ।
- घरमा भण्डारण गरेको अन्न तथा खेतबारी अन्नबालीको विनासका कारण खाद्यान्नको अभाव रहने र संकट उत्पन्न हुने । अर्को बाली लगाउन बीउको पनि उपलब्धता नरहने परिस्थितिको सृजना हुने ।
- स्थानीय सार्वजनिक भवनहरु तथा सेवा प्रदायक निकायहरु प्रभावित हुने । सो समयमा आपराधिक गतिविधिहरु बढ्न सक्ने ।
- पूर्वसूचना प्रणालीको आधुनिक सामाग्रीको उपलब्धता नहुनाले समयमै पूर्वसूचना दिन नसकिने अवस्थाको सृजना हुने ।
- आवश्यक मात्रामा खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीहरुको भण्डारण नहुने हुँदा ती सामाग्रीहरुको चरम अभाव रहनेछ ।
- विभिन्न प्रकोपहरुका कारण ३४० हेक्टर जमीन, १.५ करोड बराबरको अन्नबाली तथा फलफुलको क्षति तथा ७ हजार जति पशुचौपाया प्रभावित हुन सक्ने ।
- प्रभावित २४०० परिवारका लागि स्वच्छ पिउने पानी उपलब्ध हुन नसक्ने साथै शौचालय तथा सेफ्टी ट्यांकीहरु फुट्ने हुँदा खानेपानीकाश्रोत दुषित भई १०,००० जनामा भाडापखाला तथा हैजा हुन सक्ने ।
- खाद्य सामग्रीको अभाव हुने हुँदा कुपोषण हुने, विपद्बाट जनधनको क्षति सहन गर्न नसकी मानसिक समस्या देखिने, लैङ्गिक हिंसामा बृद्धि हुन सक्ने, सुत्केरी र प्रसुती सम्बन्धी समस्या हुने, यौन रोग एच्आईभी तथा क्षयरोग जस्ता रोगहरुको संक्रमण फैलिन सक्ने ।
- आपतकालीन आवासको समस्या हुने ।
- सामना गर्ने संयन्त्रमा अवरोध, सबै समूह तथा बर्गको मानवीय प्रतिकार्यमा पहुँच नहुने वा पहुँच अपर्याप्त हुने ।
- विद्यालयहरु बन्द हुन सक्ने तथा बालबालिकाको शिक्षामा नकारात्मक प्रभाव पर्ने, विद्यालयमा खानेपानी तथा शौचालयको अपर्याप्तता हुने, विद्यालय आश्रयस्थलको रूपमा प्राय प्रयोग हुने हुँदा पठनपाठनमा बाधा हुने, डुवान वा बाढीका कारण विद्यालय बन्द गर्नु पर्ने अवस्था सृजना हुने ।

जिल्लामा पहिचानगरिएका प्रमुख प्रकोपहरूका कारण उत्पन्न हुन सक्ने विपद्का परिस्थितिहरूलाई निम्नानुसार अनुमान गरिएकोछ ।

■ भूकम्प

२०७२ सालको महा भूकम्प बाट अति प्रभावित जिल्लाहरू मध्ये यस जिल्ला पनि एक हो । यस जिल्ला भूकम्प बाट अति नै जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएकोछ । भूकम्प पश्चात बनाएका घर तथा संरचनाहरूमा भवन आचार संहिता पालना गरिएको छ तर भूकम्प अघि बनेका घर तथा संरचनाहरूमा न्यूनतम मापदण्ड पनि नअपनाएर बनाइएका यस्ता संरचनाहरूले भूकम्पीय जोखिम बहन गर्न नसक्ने हुँदा यहाँको भूकम्पीय जोखिम अत्यधिक रहेकोछ ।

■ महामारी

गत वर्ष देखी आएको नोवल कोरोना भाइरस (COVID-19) विश्वमा महामारीको रूपमा फैलिई धेरै जनाको ज्यान लिएको छ भने हाल नेपालमा दोस्रो लहरको सक्तमण तिब्र गतिमा फैलिरहेको छ । जसका कारण जिल्लामा वैशाख १९ गते देखी निषेधाज्ञा लागु भईरहेको छ । उक्त भाइरसले नुवाकोट जिल्लामा ४१ जनाको मृत्यु र ७००० भन्दा बढि मानिसहरू संक्रमित भईसकेको छन र हाल यसको संक्रमण दर उच्च रहेकोले र बिज्ञहरूका अनुसार तेस्रो लहर पनि आउन सक्ने कारणले गदौ नुवाकोट जिल्ला पनि यसको उच्च जोखिममा रहेको छ । महामारीको रूपमा यो नेपालमा पनि जटिल मानवीय समस्याको रूपमा रहेकोले यसको नियन्त्रणका लागि समेत पहल गर्न आवश्यक रहेको छ । हाल कारोना लगायत अन्य विभिन्न किसिमका महामारीहरूको जोखिम प्रत्येक वर्ष बड्दै गईरहेको छ ।

■ बाढी/पहिरो

यस जिल्लाका दुप्चेस्वर, किस्पाङ्ग, म्यागङ्ग, तादी, दुप्चेस्वर, शिवपुरी, पञ्चकन्या आदी गाउपालिकाहरू पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने बिदुर न.पा., बेलकोटगढी न.पा., लिखु, तारकेस्वर, तादी र पञ्चकन्या गा.पा. का केही भागहरूमा बाढीको जोखिममा रहेका छन् । यस जिल्लामा रहेका त्रिसुली, तादी, सामरी, चन्द्रमति, फलाखुर लिखु आदी नदिमा आउने बाढीका कारण नदी आसपासका क्षेत्रहरू जोखिममा रहेका छन् । बाढी, पहिरो आदी विपद्का कारण यस जिल्लामा प्रतिवर्ष एक करोड भन्दा बढी सम्पत्तिको क्षति हुने गरेको छ । यस जिल्लाको केही पहाडी ठाउहरू ०७२ सालको भूकम्पका कारण चिरा परेको हुदा पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको छ ।

■ आगलागी

विगतमा घटेको घटनाहरू तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको तथ्याङ्कको आधारमा वार्षिक औषत २५ देखि ४० परिवारहरू आगलागीबाट पूर्ण प्रभावित हुने हुँदा यस योजनामा सम्बन्धित क्षेत्रहरूको आपतकालीन योजनामा आगलागीलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धार तथा सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न आगलागीलाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुरयाइएको छ । महामारी, खडेरी, चट्याङ्ग तथा हुरी बतास जस्ता प्रकोपहरूबाट पनि धेरै मात्रामा धनजनको क्षति हुने गरेकोछ र ती तथ्याङ्कको आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण गरिएको छ ।

■ खडेरी, असिना, हुरी बतास, चट्याङ :

नुवाकोट जिल्लाका २ वटा नगरपालिका र १० वटा गाउपालिकाहरू मा विभिन्न संघ संस्थाले गरेको अध्ययनबाट त्यस क्षेत्रमा प्रमुख रूपमा खडेरी, असिना, हुरीबतास, र चट्याङ जस्ता प्रकोपहरू पनि देखा परेका हुँदा यस योजनामा खडेरी, असिना, हुरीबतास, चट्याङ लाई पनि समावेश गरिएकोछ ।

३.२ कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

नेपालको संविधान २०७२ को अनूसूची ७ मा प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद् पूर्वतयारी उद्धार तथा राहत र पूर्नलाभ कार्यलाई संघ र प्रदेशको साभा अधिकार सूचीमा सुचिकृत गरिएको छ भने अनूसूची ९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीनै तहको साभा अधिकारको सूचीमा विपद् व्यवस्थापन लाई राखिएको छ ।

अनूसूची ८ ले विपद् व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहको एकल अधिकारको सूचीमा समेटेकोले यसमा स्थानीय तहको भूमिका महत्व पूर्ण रहेको छ । यसै गरि विपद् जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थान ऐन २०७४ (प्रथम संसोधन २०७५) को व्यवस्था अनुसार संघ, प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन समितिहरुको व्यवस्था गरि तिनीहरुको काम कर्तव्य अधिकार तय गरेको छ । विपद् जोखिमबाट सुरक्षित अनुकूलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय राणनीतिक योजना सन् २०१८ देखि २०३० लागु गरि विपद्को क्षेत्रमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी योजना तर्जुमा गरि कार्यान्वयनमा लागु गरिएको छ ।

३.३ प्रमुख प्रकोपहरु र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरु

नुवाकोट जिल्लामा देखा परिरहने प्रकोपहरुमा पहिरो, कोभिड लगायतका महामारी, बाढी, हुरी बतास, असिना, आगलागी, महामारी, खडेरी, चट्याङ्ग, सडक दुर्घटनाहरु प्रमुख प्रकोपहरु हुन । यस्ता प्रकोपहरुले गरेको मानवीय र भौतिक क्षतिको विगत लाई हेर्दा पहिरोबाट बढी मानवीय क्षति र बाढीबाट भौतिक र जीविकोपार्जनका श्रोतको अत्यधिक क्षति भएको देखिन्छ । हाम्रा अव्यवस्थित विकास निर्माण कार्यले ल्याउन सक्ने विपद्लाई पहिलेनै आँकलन गर्न नसक्नुले पनि क्षतिको मात्रालाई बढाईरहेको छ । प्राकृतिक श्रोतको अत्यधिक शोषण तथा संरक्षण हुन नसक्दा तथा जलवायुमा आएको परिवर्तनले गर्दा खडेरी पनि एउटा मुख्य प्रकोपको रूपमा रहेको अनुभव जिल्ला सँग छ । असिनाबाट हरेक वर्ष अन्नबालीको नास हुने गरेको छ भने चट्याङ्गका कारण घाइते तथा जीवन गुमाउनेहरुको संख्या पनि पछिल्ला एक दुई वर्षमा बढ्न थालेको छ ।

जिल्लामा हुने प्रकोपलाई Pairwise Ranking Approach को आधारमा गरिएको स्तरीकरणलाई निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

प्रकोप स्तरीकरण मेट्रिक्स

प्रकोप	महामारी	पहिरो	बाढी	असिना	आगलागी	खडेरी	चट्याङ्ग	अङ्गभार
महामारी		महामारी	महामारी	महामारी	महामारी	महामारी	महामारी	६
पहिरो			पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	५
बाढी				बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	४
असिना					आगलागी	खडेरी	चट्याङ्ग	०
आगलागी						आगलागी	आगलागी	३
खडेरी							खडेरी	२
चट्याङ्ग								१
स्तर	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	सातौँ	चौथो	पाचौँ	छैटौँ	

*भूकम्पले १९९० र २०७२ मा ठूलो विनास गरेको हूदा भूकम्प प्रकोप स्तरिकरणमा प्राथमिकतामा रहन्छ, तसर्थ भूकम्पलाई स्तरीकरण मेट्रिक्समा समावेश गरिएको छैन ।

३.४ सम्भाव्य प्रकोपहरुको आँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्शाङ्कन

सामान्यतया विपद् जोखिम विश्लेषणका आधारमा प्रकोपहरु छनौट गरि योजना तयार गरिन्छ । प्रकोपको छनौट गर्दा प्रकृति, सम्भावित मात्रा र सम्भावित आपतकालीन अवस्थालाई आधार मान्न सकिन्छ । कहिलेकाही मात्र हुने भए पनि भूकम्प जस्ता प्रकोपले ठूलो जनधनको क्षति पुग्न सक्छ । यसर्थ सबै तहले यस्ता अनिश्चित एवं आकस्मिक प्रकोपका लागि पूर्वतयारी तथा योजना बनाउनु उचित हुन्छ । जिल्ला अन्तर्गत मुख्य विपद् र सम्भावित प्रभावित क्षेत्र निम्नानुसार रहेको छ ।

■ भूकम्प

२०७२ सालको महा भूकम्प बाट अति प्रभावित जिल्लाहरु मध्ये यस जिल्ला पनि एक हो । यस जिल्ला भूकम्प बाट अति नै जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएकोछ । भूकम्प पश्चात बनाएका घर तथा संरचनाहरुमा भवनसंहिता पालना गरिएको छ तर भूकम्प अघि बनेका घर तथा संरचनाहरुमा न्यूनतम मापदण्ड पनि नअपनाएर बनाइएका यस्ता संरचनाहरुले भूकम्पीय जोखिम बहन गर्न नसक्ने हुँदा यहाँको भूकम्पीय जोखिम अत्यधिक रहेकोछ ।

■ महामारी

नेपालमा विभिन्न प्रकारका महामारीहरु पनि फैलिने गरेको सन्दर्भमा गत वर्ष देखी नोवेल कोरोना भाइरस प्रजातिले विश्वव्यापी संक्रमण निम्त्याएको छ । हाल नेपालमा कोभिडको दोस्रो लहर तिब्र गतिमा बढिरहेको छ र नुवाकोट जिल्लामा निषेधाज्ञा समेत जारी गरिएको छ । महामारीको रूपमा यो नेपालमा पनि जटिल मानवीय समस्याको रूपमा रहेकोले यसको नियन्त्रणका लागि समेत पहल गर्न आवश्यक रहेको छ । गत वर्ष डेगु रोगको

महामारी देखिएकोले हाल तथा भविष्यमा यसको रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागी अभियान सञ्चालन गर्न आवश्यक रहेको छ । साथै जिल्लाका केहि स्थानिय तहमा एच आई भि एड्सको जोखिम बढिरहेकोमा सोको रोकथामका कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउनु जरुरी छ । प्रदुषित पानी पिउनाको कारणले विशेषतः वर्षा मौषममा भाडा पखाला जस्ता रोगको महामारी समेत केहि स्थानिय तहमा देखिएकोले पानीको श्रोत सुरक्षितगर्ने लगायत सरसफाइमा समेत सचेतना र समुदाय तथा नागरीकलाई सकृय बनाउनु आवश्यक छ ।

■ बाढी/पहिरो

यस जिल्लामा रहेका त्रिसुली, तादी, लिखु, चन्द्रमती, सामरी लगायतका अन्य नदिहरुमा आउने बाढीका कारण नदी आसपासका क्षेत्रमा मा प्रतिवर्ष एक करोड भन्दा बढी सम्पत्तिको क्षति हुने गरेको छ । यस जिल्लाको केही पहाडी ठाउहरुमा पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको छ ।

■ आगलागी

विगतमा घटेको घटनाहरु तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको तथ्याङ्कको आधारमा वार्षिक औषत २५ देखि ४० परिवारहरु आगलागीबाट पूर्ण प्रभावित हुने हुँदा यस योजनामा सम्बन्धित क्षेत्रहरुको आपतकालीन योजनामा आगलागीलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धार तथा सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न आगलागीलाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुरयाएको छ । महामारी, खडेरी, चट्याङ्ग तथा हुरी बतास जस्ता प्रकोपहरुबाट पनि धेरै मात्रामा धनजनको क्षति हुने गरेकोछ र ती तथ्याङ्कको आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण गरिएको छ ।

■ खडेरी, असिना, हुरी बतास, चट्याङ्ग :

नुवाकोट जिल्लाका २ वटा नगरपालिका र १० वटा गाउपालिकाहरु मा विभिन्न संघ संस्थाले गरेको अध्ययनबाट त्यस क्षेत्रमा प्रमुख रुपमा खडेरी, असिना, हुरीबतास, र चट्याङ्ग जस्ता प्रकोपहरु पनि देखा परेका हुँदा यस योजनामा खडेरी, असिना, हुरीबतास, चट्याङ्ग लाई पनि समावेश गरिएकोछ ।

३.५ विपद् संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

सवै सरोकारवालालाई भेलागराई प्रतिनिधित्व गरेका सहभागिहरुको अनुभव तथा उपलब्ध जानकारीहरुको आधारमा सामुहिक छलफल गरेर यस जिल्लामा विगत देखि वर्तमानसम्म विपद् निम्त्याउने प्रकोपहरुलाई पहिचान गरिएको छ । छलफलका क्रममा बाढी, पहिरो, आगलागी र महामारी जस्ता विपद्हरुबाट यस जिल्लामा जनधनको क्षति बारम्बार हुने गरेको छ भने ०७२ सालको भूकम्पको कारण यस जिल्लामा गम्भीर क्षति भएको छ र हाल सम्म पनि पुर्ननिर्माणको काम जारी नै रहेको छ । नेपालमा भूकम्प जान सक्ने अवस्थाको उच्च जोखिममा रहेकोले नेपालको कुनैपनि स्थानमा ठूलो भूकम्प जान सक्ने प्रबल सम्भावना रहेकोले भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीमा पनि ध्यान दिनुपर्ने आवश्यकता छ । उक्त छलफलबाट हालैमात्र विश्वव्यापी रुपमा फैलिरहेको महामारी COVID-19 लगायत निम्नानुसार प्रकोप जोखिम स्तरीकरण गरिएको छ ।

१. भूकम्प
२. महामारी
३. पहिरो
४. बाढी
५. आगलागी
६. खडेरी

७. चट्याङ्ग
८. असिनापानी
९. हावाहुरी
१०. सडक दुर्घटना
११. जंगली जनावरको आतंक

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा विगतका वर्षहरू भन्दा हालका वर्षहरूमा वर्षाका दिनहरू घटेको, खडेरी एवं गर्मीका दिनहरू बढ्दै गएको देखिन्छ । यसै गरि हिउँदे वर्षा अनिश्चित भएको तथा घटेको देखिन्छ । हिउँदमा पर्ने हिमपात पनि विगतको भन्दा धेरै नै घटिसकेकोले गर्दा पनि वर्षा हुन सकिरहेको हुँदैन । हावाहुरी चट्याङ्ग असिना आदिले पनि असर पारेको देखिन्छ । विश्वव्यापी रूपमा फैलिरहेको नोबेल कोरोना भाइरस संक्रमणको वर्तमान अवस्थाले विश्व नै आक्रान्त भइरहेको अवस्थामा हाम्रो देश नेपाल पनि संक्रमणबाट ग्रसित रहेको अवस्था थप समस्यामुलक बनेको छ । समग्रमा भन्नुपर्दा सम्पूर्ण मौसमी पात्रोमा विगत भन्दा अहिले निकै परिवर्तन आएको प्रष्ट देखिन्छ ।

३.६ विपद् जोखिम आंकलन तथा नक्शाङ्कन
जोखिम : पहिरो

क्र.स.	न.पा./गा.पा. को नाम	वडा	जोखिम क्षेत्र	जोखिम घरधुरी	जोखिम जनसंख्या	जग्गा जमिनको क्षति, रोपनी	भौतिक संरचनाको क्षति				
							विद्यालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी	सिचाँइ	अन्य
१	बिदुर न.पा.	वडा नं १									
		वडा नं २	विदुर (साउने धारा)	१५							
		वडा नं ३									
		वडा नं ४									
		वडा नं ५									
		वडा नं ६									
		वडा नं ७	रातमाटे	१५							
		वडा नं ८	पिडालबारी	२५							
		वडा नं ८	माफ्तिगाउ	१०							
		वडा नं ९									
		वडा नं १०	महभिर	१०							
		वडा नं १०	दारेगौडा	८							
		वडा नं १०	गैहिखर्क	१५							
		वडा नं ११	डाडागाउ	५							
		वडा नं ११	गैहिगाउ	५							
		वडा नं १२									
		वडा नं १३	भुलभुले	५							
		वडा नं १३	कागुने	१३							
		जम्मा									

बेलकोटगढी
न.पा

वडा नं १	सेरा	३	१५	१६					
वडा नं २	अमल फाट	८	८०	२०			१		
वडा नं २	सिरिसे टोल	३२	३००	२००					
वडा नं ३	डाडागाउ साउथोक	१	५	२५			१	१	
वडा नं ४	दसथर कथुरानी	२	१०	१०				१	
वडा नं ५	पिप्ले			६०					
वडा नं ६									
वडा नं ७	बन्दिपुर	५	२५	५०			१	१	
वडा नं ७	भैरवकुण्ड	२०	९०	६०					
वडा नं ७	केउरे पानी	३०	१४५	५०					
वडा नं ७	तिन घरे	३०	१५०	५०					
वडा नं ७	ढकाल थोक	३०	१४५	६०					
वडा नं ८	ढोडिनी	१	५	३०	१				
वडा नं ९									
वडा नं १०									
वडा नं ११	अमारे	२	११	४०	१		१		
वडा नं १२	चन्डि डाडा	१०	६०	१०					
वडा नं १२	कामी टोल	१०	६०	१०					
वडा नं १३	बडराछी पाखुरे पाचमुरे	३	१६	२०					
	जम्मा								

किस्पाङ्ग
गा.पा.

वडा नं १	सप्चेत	७०	३८५	४					
वडा नं १	खर्कजुङ्ग	६०	३३०	१.५					
वडा नं १	गुम्बो	५५	३०२	२					
वडा नं १	शेराजङ्ग	६५	३५०	१					
वडा नं २	गोगने	४०	२२०	३					
वडा नं २	कर्कले तल्लो बेल्ट	५०	२७५	४.५					
वडा नं ३	गुन्सा, चौधारा	५०	२७५	३०					
वडा नं ३	र्गतली	१९	१०४	१४					
वडा नं ३	बल्लु	७०	३८५	६					
वडा नं ३	मातैजुङ्ग	८	४४	४					
वडा नं ३	गुमराङ्ग बि क टोल	३५	१९२	३					
वडा नं ३	तारमराङ्ग	७०	३८५	२					
वडा नं ३	दावाचेत	७२	३९६	१					
वडा नं ४	साल्मे	८							
वडा नं ५	मनकामना	५							
वडा नं ६									
	जम्मा								

म्यागङ्ग गा.पा.

वडा नं १	बर्सुन्चेत	१७		७५ रोपनी				१	
वडा नं १	बर्सुन्चेत				१				
वडा नं २	बुडताङ्ग	३५०		११५०				२	
वडा नं ३	देउराली	१६५		७५०				३	
वडा नं ४	किम्ताङ्ग	४६			१				

		वडा नं ४	किम्टाङ्ग					१			
		वडा नं ५	भागे	१२०		२२००					३
		वडा नं ५	भागे				२				
		वडा नं ६	छपसामरी	३५०		१४००					३
		वडा नं ६					२	१			
			जम्मा								
५	तरकेस्वर गा.पा.	वडा नं १	काप्रे	६			१				
		वडा नं २	जिम्मलधारा	२५					१		
		वडा नं २	बासिवुडा	१००						१	
		वडा नं २	पस्मे गैरा	६५						१	
		वडा नं ३	थातीखोला	४६५						१	
		वडा नं ३	तातोपानी	१५०						१	
		वडा नं ३							१		
		वडा नं ४	बिस्वकर्मा टोल, कामीथोक, नेवारपानी, सिरानटोल								
		वडा नं ४	सानी पोखरी तीन घरे								
		वडा नं ४	कामीथोक पहिरो	४		१५ रो.					
		वडा नं ४	बिउरिनी	३							
		वडा नं ४	बिउरिनी बगुवा	४		१० रो.					
		वडा नं ४	तीनघरे पहिरो	१							
		वडा नं ४	पुरानो बुधसिङ								
		वडा नं ५				३ रो.	१				

	वडा नं ५				२ रो.	१				
	वडा नं ५	गोस्यार्ड			६ रो.		१			
	वडा नं ५	पाखरी बस्ती	१०							
	वडा नं ५	काग्रे	१२							
	वडा नं ५	ज्यामिरे			१५०				१	
	वडा नं ५	मानेडाडा	४००		३००		१			
	वडा नं ५	छापदाड	६०						१	
	वडा नं ५	तिनधारा							१	
	वडा नं ५	चक्रदेवी				१				
	वडा नं ६	बासपानी खोल्वा	३०		३०					
	वडा नं ६	छहरे पहिरो डाडा	२५		१५					
	वडा नं ६	कल्ले	५		३५					
	वडा नं ६	बाघवच्छला			५					
	वडा नं ६	माभघर	३५							
		जम्मा								
६	वडा नं १	जोडडाडा	२०	८५	२०				१	१
	वडा नं १	काउले	४०	१७०	५०	१			३	१
	वडा नं १	सतमाराड	७	३०	१०				१	
	वडा नं २	कटुञ्जे	४०	१७०	१००			२	१	
	वडा नं २	सिमपानी मगरटोल	५०	२२५	४०					१
	वडा नं २	बागेश्वरी	२५							

		वडा नं ३	सिम्ले	१५०	५५०	२००	१		२	१		
		वडा नं ४	रातमाटे	२	१०	१००			१	१		
		वडा नं ४	पांग्रेफाँट	६	२५	११०			१	१		
		वडा नं ४	कुण्डला			४०				१		
		वडा नं ५	सिगारे	२०	९०	५०	१		१	१		
		वडा नं ५	गैरीचौर	२	१०	४०	१		२			
			जम्मा									
७	लिखु गा.पा.	वडा नं १										
		वडा नं २	धोक्रे खोला पहिरो	१००	५००	२००						
		वडा नं २	लब्धु अम्बोटे खोल्सी पहिरो	६०	२४०	२००						
		वडा नं ३	कट्टीछाप	५०	२००	१००	१		२	१		
		वडा नं ३	पट्टावारी गुरुङ्गडाँडा	१५	१००	१५०	१		२		१	
		वडा नं ३	भोलडाँडा	१५	१५०	२००	१	१	२			
		वडा नं ३	नकटाचौर	१५	१००	७५			२	२		
		वडा नं ३	डुम्रेगाँउ चाम्बोटे	१५	१००	४५			४	४		
		वडा नं ३	पाण्डेगाँउ बागे	२०	१२०	८०			५	४		
		वडा नं ४	गैरीगाँउ	३५	१४५	१३०					१	
		वडा नं ५										
					जम्मा							
८	तादी गा.पा.	वडा नं १	तितुड टोल									
		वडा नं १	मौनटोल	१०	५०	५०			१	१		
		वडा नं १	बड्गेस्वारा	२८	२४५	२५०	१		१			
		वडा नं १	काल्चे मजुवा टोल	८३	५००	५००	१		१	१	१	

वडा नं १	काल्चे बाघखोर	४७	३५०	३००	१				१
वडा नं २	चिलाउनेगाउ	१२०	५००	१००	१			१	१
वडा नं २	सिम्ले	२५	१००	५०			१	१	
वडा नं २	मुडुले अधिकारी टोल	५	५०	१००			१	२	
वडा नं २	दाहालथोक खाईटार	३०	२१०	१२०	१		१	१	
वडा नं ३	भिरकुना	२०	११८						
वडा नं ३	कोइरालाचेत	६	३६		१				
वडा नं ३	प्रभुडाँडा	५	२९						
वडा नं ३	रिमालडाँडा	११	६२						
वडा नं ३	डाँडागाँउ/टुटुड	९	७२						
वडा नं ३	स्वारा	१४	९९	६०					
वडा नं ३	तल्लो बुदुने			३१					
वडा नं ३	घोडालडे भिर							१	
वडा नं ४	नौबिसे,ढाडे, वाहबिसे, लामिडाडा	८५	८००	५००			१०	१५	
वडा नं ४	सातबिसे, तिलहार, बोहोरे, डाडाटोल	३०	३००	७००	१		१५	१०	१
वडा नं ४	डुग्रने, मैदान, बर्नेचौर	८०	४५०	१२००	१	१	५	७	
वडा नं ४	साविक ५	४५	३५०	५००			५	७	१
वडा नं ४	साविक ६	४०	४५०	८००	१		१०	८	
वडा नं ४	साविक ७	५०	३५०	८००		१	१०	९	
वडा नं ४	साविक ८	६९	३७०	९००	१		५	३	

वडा नं ४	साविक ९	६५	२५०	७००	१			४	२
वडा नं ५	बन्चरे	८०	४००	३००	१			१	
वडा नं ५	शहरे	५८	४००	२००					
वडा नं ५	प्लाडराड	७०	३५०	२५०					
वडा नं ६	आडाँडा पहिरो	५०	३५०	४००	१				१
वडा नं ६	तल्लो स्याङ्गले	३५	२२५	३००					१
वडा नं ६	घर पहिरो	१	६	२					
	जम्मा								

वडा नं १	चेपाड	४५							
वडा नं १	सिसिफु	१०३							
वडा नं १	बोलुङ	२५							
वडा नं १	किगाड	८							
वडा नं १	काउले, स्लेजुङ्ग, नेगी	१५							
वडा नं २	बेचो	१००							
वडा नं ३	कामीडाडा	१८							
वडा नं ३	दोँदोरे	८							
वडा नं ४	मुसाड	१०							
वडा नं ४	जिम्नाड	५							
वडा नं ५	निगाले	१३०							
वडा नं ५	कमोरगाउ	४							
वडा नं ५	दुसेनी	१०							
वडा नं ६	गोरखटोल	४							

		वडा नं ६	बोकेढुङ्गा	१५							
			जम्मा								
		वडा नं १	रामायण साविक १				१	१	१		
		वडा नं २	दमै खोल्सा	२	१०						
		वडा नं २	छोचे खोल्सा	८	४०						
		वडा नं २	रल्वा डाँडा	३	१५						
		वडा नं २	च्यावरा चोक चिराइ	८	४०						
		वडा नं ३	हिले	३०	१५०						
		वडा नं ३	भीरखर्क	५	२५						
		वडा नं ३	गैजिनी	१८	२५						
		वडा नं ३	मैदान	१०	९०						
		वडा नं ३	लिपटोल	१०	५०						
		वडा नं ३	पुरानो गााउ	७	५०						
		वडा नं ३	डिहि	५	३५						
		वडा नं ३	हर्के	३	२५						
		वडा नं ३	भुसुने	४	१५						
		वडा नं ४	ढुंगडाडा	७	३५						
		वडा नं ४	केदार बुढाथोकीको घर छेउ	२	१०						
		वडा नं ४	गोरेको घर छेउको पहिरो	१२	६०						
		वडा नं ४	सेते नगरकोटीको घर छेउ	५	२५						
		वडा नं ४	रोशन तामाङकोघर छेउ	१	५						
		वडा नं ५	मुलाबारी	१०	४०				१		
		वडा नं ६									
		वडा नं	बरुटोल	८	४०						

		७								
		वडा नं ७	थानाभञ्ज्याड	५	२५					
		वडा नं ७	बिमिरे	३	१५					
		वडा नं ७	कोर्थोक	३	१५					
		वडा नं ८	काफलडाँडा पधेरो खोल्सो							१
		वडा नं ८	गैरीगाड पान्डे जिम्मवाल टोल	१५	७५					
		वडा नं ८	चैजु तामाड टोल	६	३०					
			जम्मा							
११	पञ्चकन्या गा.पा.	वडा नं १	सिमारा पिपल गैरे	९०	५००					
		वडा नं २	भसभसे केउरीनी	२५	११७	१५०				
		वडा नं २	मिजार वस्ती टोल	६५	२९०	२००				
		वडा नं २	फुस्रो माटो पहिरो नियन्त्रण	१७०	७६५	३००				
		वडा नं ३	देउरानी राउटार	१००	४६५	३५०				
		वडा नं ३	दर्माले पहिरो	४००	११००	५००				
		वडा नं ३	बगालेटोल पहिरो	५०	२०५	२००				
		वडा नं ३	सापकोटा टोल पहिरो	१५०	४७७	२००				
		वडा नं ४	सैरेनी पहिरो नियन्त्रण	४००	१३०७	७००				
		वडा नं ५	साउने टोल	४	१६	६०				
		वडा नं ५	बच्छला मन्दिर नजिकै पहिरो	२००	७५०	४००				
		वडा नं ५	भेडावारी माथी पहिरो नियन्त्रण	१०५	३५०	३००				
		वडा नं ५	कुण्डला स्कुल छेउ पहिरो	७०	३१०	१५०				
					जम्मा					

१२	ककनी गा.पा.	वडा नं १	ओखरपौवा कागतिगाउ, पानीटोल, नाहारबाँस भ्याड	पहिरो, बभ्रुखर्क, जलुकेनी	५०	२५०	१०००	१		१	१	
		वडा नं २	मैलेखेत, खानीखोला, सुनारटोल, ठुर्लेचित्रे	कुलेगाउँ, सानुचित्रे, खोलाखेत,	७०	२५०	१३००	१			१	
		वडा नं ३	लामागाउँ, पात्लेखोला, मानेखर्क, चाउथे, दोभान	पैरे, र कल्पु	३०	२५०	१२००	१		१	१	१
		वडा नं ४	निंगाले,, खेल मैदान	छहरे, रानीपौवा	५०	५००	११००			१	१	
		वडा नं ५	सिम्ले नेपानी, भोटथान्सिड	डडागाँउ,	५०	२७५	८६०	१		१	१	
		वडा नं ६	भदौर, सिस्नेरी		३०	२००	५००			१	१	
		वडा नं ७	बरबन्दि, चिसोपानी धारा	चतुराले,	३५	२२५	४७५	१		१	१	
		वडा नं ८	तिनघरे, छापथोक	लामागाँउ,	३१	२२५	३५०	१		१	१	
				जम्मा								

जोखिम बाढी

क्र.स.	न.पा /गा.पा. को नाम	वडा	जोखिम क्षेत्र	जोखिम घरधुरी	जोखिम जनसंख्या	जग्गा जमिनको क्षति रोपनी	भौतिक संरचनाको क्षति				
							विद्यालय	स्वास्थ्य चौकी	खानेपानी	सिचाँड	अन्य
१	बिदुर न.पा.	वडा नं १									
		वडा नं २									
		वडा नं ३	फिँके								
		वडा नं ४									
		वडा नं ५									
		वडा नं ६									
		वडा नं ७	देवीघाट								
		वडा नं ८									
		वडा नं ९									
		वडा नं १०									

		वडा नं ११									
		वडा नं १२									
		वडा नं १३									
		जम्मा									
२	बेलकोटगढी न.पा	वडा नं १	सेरा	३	१५	१६					
		वडा नं २	अमल फाट	८	८०	२०			१		
		वडा नं ३									
		वडा नं ४									
		वडा नं ५	डबली देखी लामाचौर	३०	२००		१		१	१	
		वडा नं ६	तोरी सिराघारे टोल डडुवा खोला	३५	१२०	३५०	१		१	१	
		वडा नं ७	हाडी खोला	२०	९५	५०					
		वडा नं ७	ठुलो खोला	५०	१२५	४००					
		वडा नं ८	दरेचोक पाच खोला			७०					
		वडा नं ९									
		वडा नं १०									
		वडा नं ११									
		वडा नं १२	सिन्दुरे खोला			५००					
		वडा नं १३									
				जम्मा							
३	किस्पाङ्ग गा.पा.	वडा नं १									
		वडा नं २									
		वडा नं ३									

		वडा नं ४											
		वडा नं ५											
		वडा नं ६											
			जम्मा										
४	म्यागङ्ग गा.पा.	वडा नं १											
		वडा नं २											
		वडा नं ३											
		वडा नं ४											
		वडा नं ५											
		वडा नं ६											
			जम्मा										
५	तरकेस्वर गा.पा.	वडा नं १											
		वडा नं २	तारुका घाट (त्रसुली कटान)										
		वडा नं ३											
		वडा नं ४	सिस्नेरी जुरी	२५									
		वडा नं ५											
		वडा नं ६											
			जम्मा										
६	सुर्यगढी गा.पा.	वडा नं १											
		वडा नं २											
		वडा नं ३											
		वडा नं ४											
		वडा नं ५											

		वडा नं ६										
		वडा नं ७										
			जम्मा									
७	लिखु गा.पा.	वडा नं १										
		वडा नं २	बिजुरेनी बाह्विसे	१५०	७००	३००						
		वडा नं २	बगर बजार बस्ति	१००	३५०	३००						
		वडा नं २	सालबिसौना लब्धु बस्ति	१५०	५८०	६००						
		वडा नं २	लब्धे पहरघाट बाढी कटान	९०	२८०	४००						
		वडा नं ३	पट्टावारी गुरुङ्गडाडा	१५	१००	१५०	१			२		१
		वडा नं ३	चौखुडा	५०	२००	१५०	१	२		१		
		वडा नं ३	मालाकोट	५०	२५०	२००	१			१		४
		वडा नं ४	लिखु फाँट	२५	११५	४५०				१		२
		वडा नं ४	कुनीखोला देखी गड्खार टार सम्म	३००	१६००	२१००	१	१	१			
		वडा नं ४	गैरिगाउ	३५	१४५	१३०						१
		वडा नं ५										
		वडा नं ६										
					जम्मा							
८	तादी गा.पा.	वडा नं १										
		वडा नं २										
		वडा नं ३	कोषगाडे खहरेखोला	३५	२१७	३००				१		१
		वडा नं ३	बाङ्गेटार खेत									१
		वडा नं ४										
		वडा नं ५										

		वडा नं ६											
			जम्मा										
९	दुष्पेश्वर गा.पा.	वडा नं १	घ्याङफेदी	५०									
		वडा नं २											
		वडा नं ३											
		वडा नं ४											
		वडा नं ५											
		वडा नं ६	समुन्द्रटार चन्द्रमती जोखिम)	(तादी, खोलाको	६५								
			जम्मा										
१०	शिवपुरी गा.पा.	वडा नं १	ज्यामिरे										
		वडा नं २											
		वडा नं ३											
		वडा नं ४											
		वडा नं ५											
		वडा नं ६											
			जम्मा										
११	पञ्चकन्या गा.पा.	वडा नं १											
		वडा नं २	बेलचौर बाढी नियन्त्रण क्षेत्र	१७०	७६५	३००							
		वडा नं ३											
		वडा नं ४											
		वडा नं ५											
		वडा नं ६											
			जम्मा										

१२	ककनी गा.पा.	वडा नं १									
		वडा नं २									
		वडा नं ३	कोल्यु दोभान	३०	२५०	१२००				१	१
		वडा नं ४									
		वडा नं ५									
		वडा नं ६									
			जम्मा								

३.७ प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्व सूचना प्रणाली विश्लेषण:

यस जिल्ला अन्तर्गत विगतमा घटेका प्रकोपहरुको प्रकृति, समय र संभावित प्रभाव क्षेत्रको पूर्वानुमान हरेक वर्ष भएका प्रकोपका घटनाहरुको आधारमा पूर्वानुमान गर्ने गरेको र सम्भाव्य क्षति एवं जोखिम लाई प्रतिकार्य स्वरुप न्यून गर्न पूर्वतयारीका गतिविधीहरु संचालन गर्ने गरिएको हाल सम्मको कार्य अनुभव रहेको छ । विशेष गरि सामान्य सतर्क रहने देखि जोखिम युक्त स्थानमा रहेका समुदायलाई सचेत तुल्याउने खालको गतिविधीहरु संचालन गरिएको भए तापनि पूर्व सूचनामा आधारित पूर्वतयारीका गतिविधीहरु जिल्ला अन्तर्गत हाल सम्म संचालन नभएको अवस्था रहेको छ । जिल्लामा विपद् पूर्वसूचना प्रणाली लागु गर्न केही संभाव्यताहरु रहेको भए तापनि यस सम्बन्धमा विस्तृत संभाव्यता अध्ययन भई पूर्व सूचना प्रणाली लाई आवलम्बन गरिएको अवस्था भने छैन । जस्तै प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्व सूचना प्रणाली स्थापना हुन सक्ने क्षेत्रको रुपमा यस जिल्लामा बांढीलाई लिन सकिन्छ । यस जिल्ला भित्र रहेका ठुला नदीहरु त्रिसुली, तादी, लिखु आदीको बाढीको सतह मापन गरि नदीका तटीय क्षेत्रमा पूर्वसूचना प्रवाह गरि संभावित जोखिम न्यूनिकरणमा योगदान पुयाउन सकिन्छ । यद्यपी यस विषयमा विस्तृत अध्ययन हुन आवश्यक छ । सूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन VHF सेट रेडियो अपडेट गर्ने कार्य समेत गर्न आवश्यक देखिन्छ । हाल फैलिरहेको कोभिड १९ सक्रमणको तेस्रो लहर आउन सक्ने पूर्वानुमान बिज्ञहरुले गरेका छन् त्यसैले थप सर्तकता तथा सावधानी अपनाउनु पर्ने आवश्यक देखिन्छ ।

३.८ सरोकारवाला संस्थाहरु :

यस नुवाकोट जिल्लामा हुन सक्ने विपद् जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न निम्नानुसारका सरोकारवालाहरुको क्रियाशिलताको आवश्यकता रहेको छ ।

- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC)
- जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC)
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय
- जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
- स्थानीय तहहरु - नगरपालिका र गाउँपालिका हरू
- श्री जबर जंग गणनं.

- १ तालीम गण त्रिशुली
- जिल्ला प्रहरी कार्यालय
- सशस्त्र प्रहरी बल तालिम केन्द्र ककनी
- सशस्त्र प्रहरी बल नं. १९ गुल्म
- राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय
- कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय
- स्वास्थ्य कार्यालय
- जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन
- सडक डिभिजन नुवाकोट
- सहरी विकास तथा भवन कार्यालय
- खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय
- शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई
- कृषी ज्ञान केन्द्र
- डिभिजन बन कार्यालय
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी नुवाकोट शाखा
- गै.स.सं.महासंघ
- नेपाल पत्रकार महासंघ
- गैह सरकारी संस्थाहरु
- राजनितिक दलहरु
- नागरिक समाज

३.९ विषयगत क्षेत्र :

प्रभावकारी विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि उक्त तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साभेदार संघ संस्थाहरुको पहिचान गरि सूची तयार गर्दै विपद् प्रतिकार्यका लागि विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरु निर्धारण गर्न अत्यावश्यक रहन्छ । विगतमा Cluster Approach लाई अवलम्बन गरि कार्य गर्दै आएकोमा वि.सं. २०७६ देखि तिन तहको संघीय सरकारको संरचना अनुरूप यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना परिमार्जन गरिएको छ । कार्यक्षमताका आधारमा निम्नानुसारका विषयगत क्षेत्रहरुमा योजना मुताविक कार्यगर्दा प्रकाभकारी सेवा सम्पादन गर्न सकिने विश्वास लिइएको छ ।

- स्वास्थ्य
- खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन
- आपतकालिन आश्रयस्थल
- खाद्यसुरक्षा
- पोषण
- शिविर समन्वय तथा शिवीर व्यवस्थापन
- संरक्षण
- शिक्षा
- बन्दोवस्ती
- आपतकालिन सञ्चार

४. सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र. स.	मनसुन पुर्व गरिने पूर्वतयारी कार्यका गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	आवश्यक श्रोत व्यवस्थापन	Gap (अभाव)
१	मनसुन पुर्वतयारी योजना समिक्षा ,सूचना सम्प्रेषण, कार्यशाला गोष्ठी ,स्रोत नक्साकन, DEOC लाई सुचारु, वर्षामापन यन्त्र र रेन गेज स्टेशन लाई अध्यावधि र सुचारु गर्ने खोज तथा उद्धार सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय र विकास साभेदार हरु	स्थानीय तह	खोज तथा उद्धार सामाग्रीको अभाव , जनचेतनाको कमी
२	गैह खाद्य सामाग्री (NFRI Kit) व्यवस्थापन प्राथमिक उपचार टोली र विपद् प्रतिकार्यका लागि तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन,जिल्ला स्तरीय र समुदाय स्तरीय कृतिम घटना अभ्यास (Simulation)संचालन, तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ,	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	स्थानीय तह	जिल्लाको आवश्यकता अनुसार राहात सामाग्री स्टक नहुनु
३.	<p>COVID-19</p> <ul style="list-style-type: none"> जिल्ला कोभिड व्यवस्थापन केन्द्र (DCMC) बैठक आयोजना गर्ने COVID-19 रोकथाम गतिविधिहरु तयार गर्ने जिल्ला प्रशासन, स्वास्थ्य, प्रहरी, रेडक्रस, सरकारी कार्यालय, गैरसरकारी संघ संस्थाले गर्ने कार्यहरुको योजना तयार पारी सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने, अस्पतालको क्षमता बृदि, उपकरणहरु थप गर्ने, अक्सिजन प्लान्टको व्यवस्था गर्ने रेडियो, पत्रपत्रिकामा COVID-19 को सन्देश प्रशारण गर्ने , जिल्ला, नपा/गापा मा 	स्थानीय तह, स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल ,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र गैरसरकारी संघ संस्था	जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय र विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	COVID -19 प्रयाप्त अस्पताल र अस्पतालमा प्रयाप्त बेड, उपकरणहरु र अक्सिजन नहुनु, प्रयाप्त पूर्वतयारी नहुनु र यस भाइरसबारे सचेतनामा कमी हुनु, सामाजिक दुरी कायम गर्न हेल्चक्रयाई गर्नु , व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री (PPE) को व्यवस्थापनका लागि सरोकारवाल निकायसंग समन्वय गर्ने ,

	<p>क्वारेनटाइन लगायत अति विपन्न परिवारको तथ्याङ्क तयार गरी अध्यावधिक गर्ने,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● बजारमा रहेको खाद्यान्न लगायत अत्यावश्यक औषधी सेवन गर्ने दिर्घ रोगीको अवस्था बुझ्ने ● प्रत्येक घरधुरीमा सरसफाई स्वच्छता सम्बन्धी सचेतना जगाई स्वयंसेवक परिचालन मार्फत हात धुने बानीको विकास र अभ्यास गर्ने ● सरसफाई इकाई निर्माण गर्न लगाउने ● न.पा/गा.पा. र वडा स्तरमा COVID-19 को अभिमुखिकरण संचालन गर्ने, ● 				
४	विद्यालयको तथ्यांक सर्कलन , विद्यालय र वाल विकास केन्द्र को अवस्था पहिचान कृत्रिम घटना अभ्यास, विद्यालय स्तरमा खोज उद्धार सामाग्री र दक्ष जनशक्ति तयार गर्नुपर्ने र भवन आचार सहिंता लागु गर्ने ।	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	विकास साभेदार	स्थानीय तह	विद्यालय सुधार योजना अनुसारमा दिशा निर्देश गरे अनुसार सामाग्री, दक्ष जनशक्ति नहुनु
५	पानीका मुहान, धारा तथा कुवाहरुको संरक्षण	खानेपानी सव डिभिजन कार्यालय	विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	पानी शुद्धिकरणका सरसफाई सम्बन्धी आनीवानी र व्यवहार परिवर्तन नहुनु
६	विपद्को वेलाका लागि RRT टोलीको तयारी अवस्थामा रहने स्वास्थ्य संस्थामा अत्यावश्यक औषधिको भण्डारण गर्ने	स्वास्थ्य इकाई कार्यालय	विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	औषधिको व्यवस्थापन र दक्ष जनशक्ति अभाव
७	वनजंगलको संरक्षण, वृक्षारोपण,अग्नी रेखा निर्माण गर्ने, प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण ,खोला नदीबाट गिटी, हुंगा तथा वालुवा भिक्न गा.पा. र न.पा.ले आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्ने ।	डिभिजन वन कार्यालय,नगरपालिका र गाउँपालिकाहरु	विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	वनजंगल संरक्षणको कमी
८	विद्यालय र समुदाय स्तरमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम मार्फत अभिमुखिकरण गोष्ठी संचालन गर्ने , सकटासन्ता	स्थानीय तहका महिला शाखा	विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	दक्ष मनोसमाजिक कर्ताको कमी

	समुह स्थान पहिचान गरी सचेतना अभियान संचालन गर्ने , जोखिम क्षेत्रमा वसोवास गर्ने घरपरिवारलाई पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गर्ने ।				
९	वाली तथा पशु विमाको व्यापक प्रचार प्रसार, सुक्खा सहनेवालीको प्रबर्द्धन गर्ने, आकासेपानी संकलन, थोपा सिंचाई प्रविधि अबलम्बन गर्ने, वाली पात्रो तयार गरी कृषि उत्पादन बढाउन वन संरक्षण, वृक्षारोपण गर्ने खाद्य सामग्रीको भण्डारणको व्यवस्थापन गर्ने ,	कृषि ज्ञान केन्द्र	विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	आधुनिक कृषि प्रविधिको विकास नहुनु ।
१०	स्थानीय निकायहरुमा आपतकालीन बन्दोबस्तीका सामग्रीहरुको व्यवस्थापन, राहत कोषको स्थापना, स्थानीय विपद व्यवस्थापन योजना निर्माण निकासी योजना निर्माण गर्ने तथा पुर्नस्थापना र पुन निर्माणका लागि तयारी अवस्थामा रहने	स्थानीय निकाय	विकास साभेदार हरु	गा. पा तथा न.पा.	दक्ष जनशक्ति तथा खोज तथा उद्धार सामग्रीको व्यवस्थापन स्थानीय निकायमा नहुनु ।
११	सूचना सयन्त्रको विकास	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		न.पा. र गापा.	उयुक्त र सहज सूचना प्रणाली नहुनु
१२	सुरक्षित स्थानको पहिचान	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिहरु		न.पा. र गापा.	पहिचान भएको स्थानको नियमित रेखदेख र सम्भार नहुनु
१३	विपद हुन सक्ने क्षेत्रहरुको पहिचान गरी उक्त क्षेत्रहरुमा Mitigation अल्पीकरणका क्रियाकलापहरु गर्ने ।	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिहरु		न.पा , गापा	सम्भावित क्षेत्रको पहिचान गर्न नसक्नु ।
१४	जिल्ला भित्र रहेका खालि तथा नागां क्षेत्रहरुमा वृक्षारोपण गर्ने ।	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिहरु	ईलाका वन तथा अन्ज्य संघ संस्थाहरु	न.पा , गापा	समयमै योजना निर्माण गर्न नसक्नु ।
१५	सवै घरधुरिहरुमा विपद व्यावस्थापन तथा विपद पूर्वतयारि सम्बन्धि सूचना शिक्षा सामग्री तयार गरी घरदैलो अभियान संचालन गर्ने ।	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिहरु	संघ सस्थाहरु	न.पा , गापा	पूर्वतयारि भन्दा प्रतिकार्य मा वढी जोड दिनु ।
१६	वढी जनसम्पर्क हुने क्षेत्रहरुको पहिचान गरी उक्त क्षेत्रमा जिल्लाको सुचना संयन्त्र तयार गरी टास्ने ।	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिहरु	संघ सस्थाहरु	न.पा , गापा	सूचना संयन्त्रका तथा पूर्वतयारी मा जोड नदिनु ।
१७	विभिन्न पत्रपत्रिका तथा रेडियोवाट विपद पूर्व तयारी सम्बन्धि जाचेतना मूलक सन्देश प्रशारण गर्ने ।	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिहरु	संघ सस्थाहरु	न.पा , गापा	विपदव्यवस्थापनका लागि समयमै योजना बनाउन नसक्नु ।
१८	स्थानीय तहलाई लैङ्गिक समानता	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन	जिल्ला स्थित	स्थानीय	तालिम संचालनका

	तथा सामाजिक समावेशीकरण तालिमको आयोजना	समिति	स्थानीय तहहरु	तह	लागि स्रोत र साधनको कमी
१९	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी रेडीयो जिंगल तथा रेडीयो नाटक	संरक्षण कार्यदल	जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरु	स्थानीय तह र जिल्लामा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरु, स्थानीय एफ.एम.	स्रोतको संकलनमा समस्या
२०	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी चेतना फैलाउनका लागि सडक नाटक	संरक्षण कार्यदल	जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरु	स्थानीयतह र जिल्लामा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरु	स्रोतको संकलनमा समस्या
२१	किशोर किशोरी, महिलाहरु तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि क्षमता अभिवृद्धि एवं सचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	संरक्षण कार्यदल	जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरु	स्थानीय तह र जिल्लामा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरु	
२२	अनुगमनका लागी कार्यदल निर्माण	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरु	स्थानीय तह र जिल्लामा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरु	
२३	सम्भावीत जोखिममा पर्न सक्ने जेष्ठ नागरीक, गर्भवती महिला तथा बालवालीका र अपाङ्गता भएका समुहलाई आपतकालीन अवस्थावारे अभिमुखिकरण गर्ने	संरक्षण कार्यदल	जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरु	स्थानीय तह र जिल्लामा कार्यरत सरकारी तथा गै स संस्थाहरु	

५ आपतकालीन प्रतिकार्य योजना (विपद्को समयमा):

क्र. स	कियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोग गर्ने सम्भावित निकाय	आवश्यक श्रोत व्यवस्थापन	Gap (अभाव)
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आपतकालीन बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, रेडक्रस र अन्य विकास साभेदार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय निकाय	स्थानीय निकाय जिल्लामा हुने बैठकमा आउन समय धेरै लाग्ने
२	तथ्यांक संकलन खोज तथा उद्धार, राहत सेवा र प्राथमिक उपचार सेवा	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, सुरक्षा निकाय	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी गैसस र न.पा. गा.पा. नुवाकोट	स्थानीय निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	यथार्थ सुचना संकलन हुन नसक्नु गापा र नापाले विपद् ब्यावस्थापन योजना तयार नगर्नु ।
३	जिल्लास्थित संचार माध्यमको अधिकतम प्रयोग गर्ने	पत्रकार महासंघ	विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	विद्युतीय लाईनहरु वेला वेलामा अवरुध भई सूचना सम्प्रेषणमा कठिनाई
४	<p>COVID-19</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आपतकालीन बैठकको आयोजना गर्ने, ● रेडियो पत्रपत्रिका मार्फत COVID-19 को सन्देश प्रशारण गर्ने, ● COVID-19को स्वास्थ्य जाँच PCR परिक्षणको उपलब्धता वृद्धि गर्ने, ● मापदण्ड अनूसारका क्वारेन्टाइन, आइसोलेसन सेन्टरको निर्माण गर्ने, ● अस्पतालमा प्रयाप्त उपकरणहरु, अक्सिजन प्लान्ट आदीको ब्यवस्था गर्ने ● अति विपन्न परिवारलाई राहत वितरण, ● धेरै भिडभाड हुने क्षेत्र नपा./गा.पा./वडा, बजार, 	स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्था ,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र गैरसरकारी संघ संस्था	जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय र विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	COVID -19 को बारेमा पूर्वतयारी भई संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि एकान्त बास वा लकडाउनलाई प्रमुख प्राथमिकता दिने र कार्यान्वयन गर्ने, स्थानिय स्तरमा अस्पताल, कोभिडको लागी बेड, आवश्यक उपकरण, अक्सिजन आदीको ब्यवस्था गर्ने यस भाइरसबारे सचेतनामा वृद्धि गरि सामाजिक दुरी कायम गनपर्नु ,

	<p>स्वास्थ्य संस्थामा हात धुने स्टेसन स्थापना गर्ने,</p> <ul style="list-style-type: none"> • व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री (PPE) व्यवस्था र वितरण गर्ने, • COVID -19 देखिएका व्यक्तिको नुवाकोटको त्रिसुली अस्पताल, खरानीटार अस्पताल र जिल्ला स्थित अन्य अस्पतालहरु , स्वास्थ्य चौकी आदिमा उपचार गर्ने, • जिल्ला बाहिर र विदेशबाट आएको व्यक्तिहरुलाई क्वारेन्टाइनमा राख्ने, • क्वारनटाइनमा राखिएका व्यक्तिहरुको COVID-19स्वास्थ्य जाँच गर्ने, • मनोसामाजिक सेवा विशेष गरि COVID-19 को संक्रमण भएका व्यक्तिहरु उपलब्ध गराउने • गैरखाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, • खानेपानी शुद्धीकरणका माध्यमहरुको जानकारी गराउने । 				<p>व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री (PPE) को व्यवस्थापन गरि आवश्यकता अनुसार वितरण गर्ने,</p> <p>मापदण्ड बमोजिम आइसोलेसन र क्वारेन्टाइन निर्माण गर्ने,</p> <p>हात धुने स्टेसनहरुलाई निरन्तरता दिई आवश्यक स्थानहरुमा थप स्थापना गर्ने,</p>
५	जिल्लास्तर तथा समुदाय स्तरको RRT परिचालन	स्वास्थ्य शाखा (स्थानीय निकाय)	जिल्ला स्वास्थ्य ईकाई कार्यालय	स्थानीय तह	दक्ष तथा तालिम प्राप्त स्वास्थ्य कर्मीहरु सरुवा भएर जानु
६	जिल्लास्थित खोज तथा उद्धार टिमलाई परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय,रेडक्रस र तालिम प्राप्त अन्य जनशक्ति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लामा पर्याप्त खोज उद्धार सामग्रीहरु पर्याप्त नहुनु
७	जिल्ला स्थित बन्दोवस्तिका सामग्री परिचालन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय,रेडक्रस र तालिम प्राप्त अन्य जनशक्ति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लामा आपतकालीन बन्दोवस्तिका सामग्रीहरु पर्याप्त नहुनु
८	विपदको समयमा हुन सक्ने चोरि लुट अन्य कार्य नियन्त्रण मा जोड दिने ।		नेपाल प्रहरी		

९	तत्कालका लागी सुरक्षित स्थानको प्रयोग तथा अति आवश्यक वस्तुको व्यवस्थापन गर्ने ।				
१०	स्थानीय स्तरमा गठन भएका विपद सम्बन्धी उपसमिति तथा कार्यदलहरुलाई परिचालन गर्ने ।				
११	प्रभावितहरुको तथ्यांक संकलन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, रेडक्रस र अन्य विकास साभेदार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय निकायहरु	स्थानीय निकाय जिल्लामा हुने बैठकमा आउन समय धेरै लागने
१२	समन्वय बैठक	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. नुवाकोट	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	यथार्थ सूचना संकलन हुन नसक्नु गापा र नपाले विपद ब्यावस्थापन योजना तयार गर्न ढिलाई
१३	अस्थायी आवासको निर्माण र व्यवस्थापन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. नुवाकोट	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	आवश्यक बजेटको व्यवस्था नहुनु
१४	निर्माण भएको तथा अस्थायी आवास लैङ्गिक हिसावले भए नभएको अनुगमन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. नुवाकोट	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	उपयुक्त स्थानको उपलब्ध नहुनु, पर्याप्त बजेटको विनियोजना नहुनु
१५	सम्भावीत जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै पहिचान गरिएको र नयाँ बन्ने सुरक्षित आवासलाई अपांग मैत्री बनाउन पहल गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, जिल्ला अपांग संघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. नुवाकोट	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	भौगोलिक अवस्था र नीति कार्यान्वयनको अभाव

६. आपतकालीन प्रतिकार्य योजना (विपद् पश्चात गर्ने क्रियाकलाप) :

क्र.स	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोग गर्ने सम्भावित निकाय	आवश्यक श्रोत व्यवस्थापन	Gap (अभाव)
१	प्रभावित क्षेत्रको तथ्यांक संकलन गर्ने	स्थानीय तह	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय	विभिन्न निकायबाट सूचना संकलन गरिने हुँदा यथार्त तथ्यांक आउन कठिनाई
२	अवस्था पहिचान गर्ने सो अनुरूप व्यवस्थापन प्रक्रिया संचालन गर्ने ।	स्थानिय तह	गैससहरु		
३	विपद् प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा राख्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय		स्थानीय तह	Evacuation Plan तयार नहुनु ।
४	प्रभावित परिवारलाई आवश्यक राहत सामग्री उपलब्ध गराउने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	विकास साभेदार	स्थानिय तह रेडक्रस तथा गैससहरु	राहत सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन नहुनु तथा पर्याप्त नहुनु ।
५	<p>COVID-19</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मनोसामाजिक सेवा उपलब्ध गराउने , ● क्वारेन्टाइनमा राखिएका व्यक्तिहरुलाई स्वास्थ्य जाँच गराई घर फर्काउने, ● COVID-19 संग सम्बन्धित सचेतनामूलक गतिविधिहरु संचालन गर्ने , ● अति विपन्न परिवारलाई राहत वितरण गर्ने, ● विद्यालयहरुमा पठनपाठन संचालन गर्ने, ● सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने ● जिवीकोपार्जनका गतिविधिहरुलाई संचालन गर्ने, ● व्यक्तिगत, घरायसी र वातावरणीय सरसफाईमा अभिवृद्धि गरि (खानेपानी, शौचालय, हातधुने स्टेसन, भाडा सुकाउने मचान आदिको सुचना तथा जानकारी दिने । 	स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्था ,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र गैरसरकारी संघ संस्था	जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय र विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	COVID -19 को बारेमा पूर्वतयारी र यस भाइरसबारे सचेतना अभिवृद्धि गर्ने व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री (PPE) को व्यवस्थापन गर्ने , सरसफाई स्वच्छता सुविधा निर्माण कार्यलाई निरन्तरता र दिगोपना दिने,

५	प्रभावित परिवारको वास्तविक तथ्यांक संकलन गरी पुन निर्माण र पुन स्थापनाको कार्यलाई संचालन गर्न पहल गर्ने ।	स्थानीय तह	विकास साभेदार	स्थानीय तह	आम्दानीमूलक तथा व्यवसायिक पेशामा अभिवृद्धि गर्नमा सहयोगको कमी
६	महिला, आर्थिक स्थिति कमजोर भएका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकतामा राखि गास, वास र कपास, तथा बालबालिकाहरुको शिक्षाको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह	विकास साभेदार	स्थानीय तह	सुरक्षित आश्रय स्थलको व्यवस्थापन नहुनु
७	दिर्घकालिन रुपमा विपदलाई न्युनिकरणका गर्न वृक्षारोण जस्ता कृयाकलापहरु संचालन गर्ने ।	स्थानीय तह	गैससहरु	स्थानीय तह	वनजंगल संरक्षणको कमी
८	विपद् पश्चात जेष्ठ नागरिक दिर्घरोगी लाई तत्काल औषधि उपचारको व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	गैससहरु	स्थानीय तह	
९	मनोपरामर्स कर्ताहरुको व्यवस्था गरी परिचालन गर्ने ।	सुरक्षा तह			
१०	तत्काल हुन सक्ने अर्को विपद को पूर्वानुमान गरी समुदायलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति			
११	विपद् पश्चात को वातावरण सरसफाई मा विशेष ध्यान दिने ।	जिल्ला स्वास्थ्य इकाइ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी			
११	पानी शुद्धिकरण तथा अस्थायी चर्पिहरुको व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला स्वास्थ्य इकाइ, खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय नेपाल रेडक्रस सोसाइटी			
१६	विपद् प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरक्षा निकाय, जिल्ला अपांग संघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र न.पा. गा.पा. नुवाकोट	स्थानीय तह	Evacuation Plan तयार नहुनु, सुरक्षित स्थान नतोकिनु, स्थानान्तरणका लागि दक्ष जनशक्ति अभाव
१७	प्रभावित हरुको लगत संकलन गर्ने	स्थानीय तह	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह	विभिन्न निकायबाट सूचना संकलन गरिने हुँदा यथार्त तथ्यांक आउन कठिनाई
१८	प्रभावितहरु मध्ये आर्थिक अवस्था कमजोर भएका घरधुरी, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकता दिई	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र न.पा. गा.पा.	स्थानीय तह	पालिकास्तरमा सम्पन्नता स्तरकिरण नहुनु

	उनीहरुलाई गाँस,वास तथा कपासको व्यवस्थापन गर्ने		नुवाकोट		
१९	विपद् प्रभावितहरु मध्ये दीर्घरोगीहरुका लागि औषधिको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह	स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय तह	औषधि अभाव, दीर्घ रोगीको पहिचान नहुनु
२०	अस्थायी आवासको व्यवस्थापन गर्दा अपांगमैत्रीलाई ध्यान दिने	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. नुवाकोट	स्थानीय तह	
२१	हराएका तथा छुट्टिएका बालबालिका तथा महिलाहरुको खोजी गरी पारिवारिक पुर्नमिलनका लागि प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवकको टोली परिचालन गर्ने	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र न.पा. गा.पा.	स्थानीय तह	तालिम प्राप्त जनशक्तिको अभाव
२२	यौन तथा लैंगिक हिंसा प्रभावितहरुका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने र आवश्यक स्वास्थ्य तथा कानुनी उपचार सेवा को व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैसस न.पा. तथा गा.पा.	स्थानीय तह	जनशक्ति अभाव
२३	बाल संरक्षण, सामाजिक विभेद तथा महिला हिंसा जस्ता कार्यको नियमित अनुगमन गर्ने	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैसस न.पा. तथा गा.पा.	स्थानीय तह	अनुगमन समितिको कार्यान्वयनमा कमी
२४	विपद्को समयमा हुने महिला बालबालिकाहरुको वेचविखत तथा ओसार पोसारलाई मध्यनजर गरि सचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्ने	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैसस न.पा. तथा गा.पा.	स्थानीय तह	सचेतना संचालनको कार्यान्वयनमा कमी

७.कार्यान्वयन योजना :

समयावधि	सञ्चालन गतिविधि	जिम्मेवार नेतृत्वदायी निकायहरू
० देखि १ घण्टा भित्र	प्रभावित क्षेत्रबाट सूचना सम्प्रेषण	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/स्थानीय तह
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तत्कालै बैठक आयोजना गर्ने र बैठकले निर्णय गरे बमोजिम तालिम प्राप्त खोज तथा उद्धार टोलीको पहिचान गरी कार्यदल तयार गरेर परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	भूकम्पीय तथा अन्य विपद्को जानकारी दिने	राष्ट्रिय भूकम्प मापन केन्द्र
	घरायसी आगलागी तथा आगलागी विपद् सम्बन्धी प्रतिकार्यको निर्देशन दिने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जि.स.स., नपा.र गापा.
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन हुने	जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति र सुरक्षा निकायहरू
	विपद्को यथार्थ सूचना तथा उद्धार प्रयासको जानकारी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय

	सार्वजनिक रूपमा प्रवाह गर्ने	
० देखि ७ घण्टा भित्र	जलवायुजन्य विपद्को जानकारी दिने तथा सूचना प्रवाह गर्ने	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
	घटनासम्बन्धी विस्तृत विवरण तयारी गरी सूचना प्रवाह गर्ने	जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति, स्थानीय समितिहरू
	जनतालाई सचेत गराउन रेडियो, टेलिभिजन, छोटकरी सूचना सेवा (SMS) का माध्यमबाट तथ्यगत पूर्वचेतावनी, आपत्कालीन चेतावनी, भएगरेका उद्धारका प्रयासहरू तथा सार्वजनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने । यस्तो सूचना आवश्यकताअनुसार नियमित रूपमा प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला,स्थानीयतहका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरू
० देखि २४ घण्टा भित्र	विपद् पश्चात महामारी नियन्त्रणका लागि अवस्थाको जानकारी दिने तथा प्रतिकार्य सुरु गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
	पशुमा हुने महामारीका सम्बन्धमा व्यवस्थित गर्नका लागि निर्देशन तथा समन्वय गर्ने	स्थानीय तहहरू
	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य समन्वय केन्द्रको रूपमा परिचालन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
	पीडितलाई तत्काल पुनस्थापना तथा पुनर्वास गर्न खोज तथा उद्धार कार्यदललाई तत्काल परिचालन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र र सुरक्षा निकायहरू
	पीडित घाइतेहरूका सम्बन्धमा तत्काल घटनास्थलमै प्राथमिक उपचारको व्यवस्था मिलाउने र गम्भीर घाइतेहरूलाई थप उपचारको लागि स्वास्थ्य संस्था पठाउने	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस/ यातायात व्यवसायी संघ, जिल्ला एम्बुलेन्स समिति
	आगलागी भएको क्षेत्रमा आगो निभाउने तथा नियन्त्रण गर्नका लागि व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय सरकारहरू/सुरक्षा निकायहरू
	प्रारम्भिक स्वरूपको द्रुत लेखाजोखा गर्ने	जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू, रेडक्रस
	सडक सम्पर्क न्यूनतम पुनःस्थापन गर्ने	सडक डिभिजन कार्यालय
	भीड व्यवस्थापन गरी स्थान खाली गर्ने, पीडितहरूलाई नजिकको क्याम्पहरूमा पठाइ भीड व्यवस्थापन गर्ने	खोज तथा उद्धार समूह/सुरक्षा निकाय
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	खोज तथा उद्धार र राहत सामग्रीहरूका सम्बन्धमा यातायात तथा ढुवानी सुविधाको प्रबन्ध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति गा.पा./न.पा./यातायात व्यवसायी संघ यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय
	पीडित र आन्तरिक विस्थापितका लागि आधारभूत खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने र उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय
	राहत सामग्रीको ढुवानी र प्राप्तिको कामलाइ सहज कार्यान्वयनको लागि समन्वय गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत् प्राधिकरण
	प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी अस्पतालको स्थापना गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति / जिल्ला स्वास्थ्य इकाई र स्थानीय तहहरू
	अस्पताल, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, औषधि वितरण केन्द्र वा औषधालय,विद्यालय र अन्य बसोबास क्षेत्रमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति / जिल्ला स्वास्थ्य इकाई र स्थानीय तहहरू
	जैविक, ठोस तथा प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने	स्थानीयतहहरू
	भण्डारण गृहहरू, विस्थापित बसोबास गराइएको शिविर, व्यक्तिगत आवास, मानवीय सेवाप्रदायक र सम्पत्तिको सुरक्षा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला प्रहरी कार्यालय

	तथा कानून कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउने	
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, पीडितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रबन्ध र व्यवस्था गर्ने,	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र/स्थानीय तहहरु
	आकस्मिक सञ्चारको प्रबन्ध गर्ने तथा यथाशीघ्र छिटो दूरसञ्चारको पुनःस्थापन गरी सेवा सञ्चालन गर्ने	नेपाल टेलिकम
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्यसेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	थुप्रिएको फोहरहरुको व्यवस्थापन	नगरपालिका/गा.पा.
	मरेका पशुचौपायका शवहरु सङ्कलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	नगरपालिका/गा.पा.
	पीडितहरुको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरुलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान्न र न्यूनतम मानवोचित सामग्री र स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग र मृतकको प्रमाणपत्र जारी गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	खाना बनाउने भाँडावर्तन, लुगाफाटो, कम्बल, परिवार, बालबालिका, महिलाका लागि आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सामग्रीजस्ता गैरखाद्य सामग्रीकोसेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
७ दिन देखि २ साता भित्र	पहिले पहिचान भएको ठाउँमा अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नपा र गापा
	शिविरका बालबालिकामा हुन सक्ने कुपोषणको अवस्थालाई मध्यनजर गरी आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
	शिविर र खुला स्थानमा खुला दिशापिसाव वा अन्य माध्यमबाट सर्ने सरुवा रोगको नियन्त्रण गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरु
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य, उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतिवेदन तयार गर्ने	सुरक्षा निकाय ,खोज तथा उद्धार टोली
	मानसिक तनावमा परेका व्यक्तिलाई मनोसामाजिक सेवा उपलब्ध गराउने तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी , जिल्ला स्वास्थ्य इकाइ
	परिवारसँग विछोडिएका बालबालिकालाई परिवारसँग मिलन गराउने र परिवार गुमाएका वा एक्ला बालबच्चाको उचित स्याहार र लालनपालनको व्यवस्था मिलाउने वा आफन्तलाई बुझाउने	स्थानीय तहहरु
२ साता देखि १ महिना भित्र	प्रकोप पीडित समुदायलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य प्रकारको आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	विद्यालय खुलाउने र सबै बालबालिका तथा विद्यार्थीलाई विद्यालयमा पुनः ल्याउने वातावरण तयार गरी उनीहरुको जीवनलाई सामान्य बनाउन सहयोग गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ
	तत्कालीन पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अधि बढाउने वातावरण तयार गर्ने	सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय
	विपद् घटनाको, खोज तथा उद्धार प्रयासको, राहत तथा तत्कालीन सहयोगको,शिविर सञ्चालनको र पुनर्स्थापनाका प्रयासहरुको समग्र विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

COVID-19 कोरोना भाइरस रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सुरक्षित अभियान संचालन गर्न समयको सिमा निर्धारण नहुने र सुरक्षित उपायहरूको पूर्ण अवलम्बन गरि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय एवं यस अर्न्तगतका निकायहरूको अगुवाई रहने गरि कोरोना भाइरस रोकथाम तथा नियन्त्रण अभियान (सचेतना,अभिमुखिकरण,PPE वितरण, सञ्चारको माध्यमको प्रयोग,लकडाउन, सरसफाई सन्देश प्रवाहीकरण आदी) संचालन गरिनेछ ।

८.आवश्यकताको लेखाजोखा

८.१ जिल्लामा उपलब्ध रहेको स्रोत साधनहरूको विस्तृत बिबरण :

यस जिल्ला मा विपद्को समयमा खोज तथा उद्धारको लागि भएका तथा आवश्यक पर्ने सामाग्री तपशिल अनुसार रहेका छन् ।

तपशिल

सि.नं.	खोज तथा उद्धारका सामाग्री	उपलब्ध संख्या				आवश्यक सामाग्रीको न्यूनतम संख्या	कैफियत
		जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र	जिल्ला प्रहरी कार्यालय नुवाकोट	सशस्त्र प्रहरी	नेपाली सेना श्री जवर जंग गण		
१.	लाईफ ज्याकेट	२०	१०	५		१००	
२.	सेफ्टी भेष्ट						
३.	सेफ्टी हेलिमेट	२०			१०	५०	
४.	जेनेरेटर के.भि.	२.५			१	३	
५.	पिक	५	५	२	१०	१००	
६.	सावेल	१०	१०	२	१०	२००	
७.	डिल मेशिन				३	५	काम नदिने
८.	वायर कटिङ्ग				२	५	
९.	फलामे स्ट्रेचर	९	५		१	२०	
१०.	रेनकोट				६	२००	
११.	ट्राफिक ज्याकेट				५	२०	
१२.	हेलमेट		१०			३०	
१३.	सेफ्टी ग्लोव		१०		५	२०	
१४.	उईन्टर ग्लोव				५	२०	
१५.	वाटर पम्प					५	
१६.	डोरी			५० मि.			
१७.	सिट हार्नेस					३०	रोप रेस्क्यूका सामाग्रीहरू

१८.	फूल बडी हार्नेस					३०	
१९.	Static Rope					१००० मि	
२०.	Dynamic Rope					१००० मि	
२१.	Figure Eight Carabineer					३५	
२२.	Carabineer (Manual)					४०	
२३.	Self-Braking Descender					२०	
२४.	Gri Gri					२०	
२५.	Multi Utility Knif					२५	
२६.	Ascender					३०	
२७.	Prusik Chord (5 M M)					२०	
२८.	Rescue Pulley (Single)					२०	
२९.	Rescue Pulley (Double)					१०	
३०.	Fire Extinguisher (5 k.g.)	५	२			५०	आगलागी नियन्त्रणका सामग्रीहरू
३१.	Fire Extinguisher (10 k.g.)					५०	
३२.	Roof Ladder or Hook Ladder					२०	
३३.	Tactical Telescopic Ladder					१०	
३४.	Fire Fighting Helmet With Face Shield					५०	
३५.	Fire Fighter's Working Gloves					५०	
३६.	Fire Boots					५०	
३७.	Fire Man Axe					५०	
३८.	Fire Proximitysuit					५०	
३९.	Scene Tape Rolls (100 Meters)					१०	
४०.	Swift Water Rescue Personal Floatation Device (PFD) Type V					२०	Swift Water Rescue सामग्रीहरू

४१.	Swift Rescue Type V	Water (PFD)					२०	
४२.	Rubber Tube				२		४०	
४३.	Rescue Board	Back					१५	
४४.	Swift Rescue (Multi Purpose)	Water Helmet					३०	
४५.	Rescue Bag's	Throw					४०	
४६.	Swift Rescue	Water Whistle					३०	
४७.	Lifebuoy Ring						३०	
४८.	Life Line Rope (14 MM को १२ मिटर)						१०	
४९.	Bow Line Rope (10 MM)						२०	
५०.	Self Bailing Raft						१०	
५१.	Paddles						२०	
५२.	Moter Boats						५	
५३.	डयामिक रीव						५ रोल	
५४.	लक क्याराविना						२०	
५५.	अन क्याराविना	लक					२०	
५६.	फिगर क्याराविना	४-					२०	
५७.	जुमर						२०	
५८.	पुर्सिक						२०	
५९.	मिटन						२०	
६०.	सिट हार्नेस						१०	
६१.	चेस्ट हार्नेस						२०	
६२.	श्रो ब्याक						२०	
६३.	नाईफ						२०	
६४.	फस्ट्रेट बक्स						१०	

६५.	चेनस-					५	
६६.	रोटरी रेस्क्यु स					५	
६७.	बोर्ड कटर					१०	
६८.	लाईट	५				६०	
६९.	कोदालो	५				५०	
७०.	ठेलागाडा	२				१०	
७१.	चेन saw	२				५	
७२.	गल		१०			२०	
७३.	माइक		५			२०	
७४.	पानी बुट		१५			६०	
७५.	साउण्ड सिस्टम फूल सेट	१					

क्र.स	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		कैफियत
	उपलब्ध सामग्रीहरु	थान	
१	त्रिपाल	५० पिस	
२	कम्बल	५० पिस	
३	भाडावर्तन	५० सेट	
४	सारी	५० पिस	
५	पुरुष धोती	५० पिस	
६	छिट कपडा	५०० मिटर	
७	बाल्टीन	५० पिस	
८	जिन कपडा	३५० मिटर	
९	काम गर्दा लगाउने हेल्मेट	५	
१०	माइक	१	
११	First Aid Kit	१०	
१२	स्ट्रेचर	१०	
१३			

स्थानिय निकायमा भएका प्रतिकार्य सामाग्रीको बिबरण

बिदुर न.पा वडा नं ३, १०, ककनी ५, दुप्चेस्वर ३, तारकेस्वर ५, म्यागड ३, लिखु ६ वडा कार्यालयहरुमा रहेको			
क्र.स.	उपलब्ध सामग्रीहरु	थान	कैफियत
१	Half Jacket	१०	रेडक्रसबाट सहयोग स्वरुप उपलब्ध गराएको
२	Safety Halmet	१०	

३	Mask	१०	
४	Rain Coat	१०	
५	Saftey boots	१०	
६	Working gloves	१०	
७	Head lamp	१०	
८	Whistle	१०	
९	Backapack	१	
१०	Maghaphone	१	
११	Hammer	४	
१२	Wire cutter	४	
१३	Trunk	१	
१४	Pick	४	
१५	Shovel	४	
१६	Pry bar	४	
१७	Crow bar	४	
१८	Resche Rope	२	
१९	Hack Saw	४	
२०	First Aid Kit	४	
२१	Life Jacket	४	
२२	Hazard Tape	२	
२३	Saftey vest	२	
२४	Fire extinguisher	२	
२५	Safety Goggles	१०	
२६	Steel Bucket	१२	
२७	Strecher	२	

८.२ मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड (खाद्य तर्फ) :

क) प्रभावित ब्यक्तिहरुको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ ।

१ प्रतिब्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यन्नको रासन ।

२ प्रभावित मानिसहरुको लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका २ पहुँच योग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (Complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरु पूरक राशनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।

३ निश्चित समूहका ब्यक्तिहरुका लागि आवश्यकतालाई पुरा गर्नका लागि सामान्य अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था

ख) पकवान खाद्यान्न

चामल : प्रतिदिन प्रतिब्यक्ति ४२० ग्राम
दाल : प्रतिदिन प्रतिब्यक्ति ६० ग्राम

वनस्पति तेल : प्रतिदिन प्रतिब्यक्ति ६० ग्राम
नुन : प्रतिदिन प्रतिब्यक्ति ६० ग्राम

ग) सुख्खा खाना

चिनि वा भेली : ४०० ग्राम

चाउचाउ : ६ पाकेट

विस्कट : १ दर्जन

चिउरा : १ किलो

दालमोट : १ पोका

प्रति घरपरिवारलाई (६ जना) न्यूनतम निम्नअनुसार गैरखाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराइने छ :

क्र.सं.	सामग्रीका नाम	थान/मिटर	सामग्रीको विवरण	कैफियत
१	कम्बल	२ थान	५० प्रतिशत उनी (उलन)	
२	तारपोलिन	१ थान	१२ फिट चौडाई १८ फिट लम्बाई/५ किलोग्राम	
३	भाडाकुँडा	१ सेट	डेक्ची ठूलो १ डेक्चि सानो २ थालि ३ गिलास ३ कचौरी २ डाडु १ पनियो १	
४	प्लाष्टिक बाल्टी ढक्कन सहित वा जेरीक्यान	१	१५ लिटरको	
५	प्याक गर्ने व्याग (बोरी)	१	प्लास्टिक	
६	जिन कपडा	५ मीटर	कालो वा निलो	
७	छिट कपडा	५ मीटर	कालो वा निलो	
८	पाप्लीन कपडा	५ मीटर	कुनै पनि कलर	
९	प्रिन्टेड जनाना धोती	१	कुनैपनि रङ्गको	

वाल केन्द्रित सामग्रीहरूको सूची :

क्र.सं.	सामग्रीहरूको नाम	न्यूनतम परिमाण
१.	बेवी कम्मल	१
२.	रंगीन फलाटीन कपडा	१.५ मीटर
३.	भोटो, सुरुवाल बेवी क्याप	१ सेट
४	डिटोल साबुन	१
४	चम्चा र डाडु पुन्युड	१
५	बेवी मोजा	२ जोर
६	हाईजिनिक किट	१ सेट

प्रकोप द्रुत सर्वेक्षण फारम
(फारम नं. २ जिल्लाको प्रयोजनको लागि)

जिल्ला

प्रतिवेदन मिति :

१. प्रभावित क्षेत्रको विवरण :

क्र.स	गापा/ नपा को नाम वडा	प्रकोपको प्रकार	प्रकोप परेको मिति	जनसंख्या			प्रभावित परिवार			विस्थापीत परिवार		क्षति भएका घरधुरी	
				मुत्यु	हराएको	घाइते	घरधुरी	पु.	म.	घरधुरी	जनसंख्या	पूर्ण	आशिक

२. समुदाय तथा ब्यक्तिगत सम्पत्तिको अनुमानित क्षतिको विवरण :

क्र.स	क्षतिको विवरण	संख्या	क्षति		अनुमानित क्षति (मुल्यमा)	सूचना संकलनको लागि अपनाएको प्रक्रिया	कै.
			पूर्ण	आशिक			
१	विद्यालय भवन						
२	पुल तथा सडक						
३	स्वास्थ्य चौकी						
४	सामुदायिक श्रोत केन्द्र						
५	अन्न बाली रोपनी						
६	खेतीयोग्य जमिन रोपनी						
७	घरपालुवा पशु						
८	साना पसल						
९	माछा पोखरी						
१०	संचार						
११	विद्युत						
१२	अन्य						

३. विभिन्न निकाय र संस्थाहरुबाट भएका उद्धार तथा राहत कार्य र आगामी दिनको आवश्यकता :

क्र.स	सहयोग गरिएको राहतको प्रकार	जम्मा अनुमानित आवश्यकता (क)		नेरेसो बाट मात्र सहयोग पाएको परिवार (ख)		अन्य संस्थाबाट भएको सहयोग (ग)		थप आवश्यकता (घ) = क- (ख + ग)		सम्भावित सहयोगी निकाय	कै.
		परिवार	परिमाण	परिवार	परिमाण	परिवार	परिमाण	परिवार	परिमाण		
१	सुख्खा खाना तयारी खाना										
२	नियमित खाना										
	चमल										
	द्याल										
	तेल										
	नुन										
३	गैर खाद्य सामग्री										
	नेरेसो राहतको सेट										
	थप राहत										
४	पानी शुद्धिकरण औषधी										
५	प्राथमिक उपचार										
	प्राथमिक उपचारक										
	प्राथमिक उपचार वाकस										
अन्य सेवा कार्यहरु तथा सेवा गरिएको वर्तमान अवस्था र थप आवश्यकता											
६	सुरक्षित स्थानमा सार्ने तथा ओसार्ने कार्य										
७	शिविर ब्यवस्थापन										
८	सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि										
९	घुम्ती स्वास्थ्य शिविर										
१०	एम्बुलेन्स सेवा										
११	ट्रेसिङ्ग सेवा										
१२	अन्य विशेष आवश्यकताका सेवाका प्रकार										

४. जिल्ला तथा समुदाय स्तरमा रहेका सहयोगी निकायहरू (ती निकायहरूको कार्यक्षेत्र र गर्न सक्ने कार्यको विवरण)

क्र.स	सहयोगका कार्यहरू	सहयोगी निकायको नाम र योजना					कै
१	पूर्णरूपमा क्षति भएका घरका लागि सहयोग						
२	आंशिक रूपमा क्षति भएका घरका लागि सहयोग						
३	विद्यालय भवन						
४	पुल तथा सडक						
५	स्वास्थ्य संस्था						
६	सामुदायिक श्रोत केन्द्र (गा.पा न.पा सुरक्षित वासस्थान						
७	अन्न वाली						
८	घरपालुवा पशु						
९	साना पसल						
१०	माछा पोखरी						
११	अन्य						

५. विपद् परेको क्षेत्रमा देखिएका सम्भावित स्वास्थ्यजन्य खतराहरू :

क्र.स	रोग	न.पा / गापा	वडा समुदाय स्थान	प्रभावित अनुमानित जनसंख्या	कै
१	भाडा पखला				
२	हैजा				
३	मलेरिया (औलो)				
४	रुघाखोकी, ज्वरो				
५	इन्सेफलाइटिस				
६	छालाका रोगहरू				
७	सर्पको टोकाई				
८	आखां पाक्ने रोग				
९	अन्य				

६. पहुँच (प्रभावितहरू सम्म राहत लिएर कसरी पुग्न सकिन्छ, देखिएको सुरक्षाको अवस्था, राहत व्यवस्थापनमा जनमानसको प्रतिक्रिया)

७. आइपरेका समस्या / बाधाहरु

८. सारांश

टोली नेता : श्री हस्ताक्षर

टोली सदस्य: श्री हस्ताक्षर

विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम
फारम नं. ३ (८ दिन देखी १० दिन)

जिल्ला : न.पा/ गा.पा वडा नं टोल

१) प्रकोपको प्रकार (२) प्रकोपको परेको मिति (३) समय

४) घरमुलीको नाम : पेशा :

५) उमेर समुह अनुसारको परिवार संख्या :

उमेर समुह	महिला	पुरुष	जम्मा
५ वर्ष सम्म			
६ देखी १५ वर्ष			
१६ देखी ५९ वर्ष			
६० वर्ष भन्दा भार्थी			
कुल जम्मा			

६. संकटासन्न व्यक्ति :

क) शारिरिक असक्षम जना (ख) एकल महिला जना (ग) गर्भवती जना (घ) सुत्केरी
..... जना

७. क्षतिको विवरण :

क. मानवीय क्षति :

मृत्यु : हराएको : घाइते :

ख. घर

पूर्ण क्षति : आंशिक क्षति :

९) जीविकोर्पाजनको क्षेत्रहरुमा प्रभाव :

क.) कृषि

- अन्न के.जी./ क्यून्टल.....
- जग्गा जमीन : रोपनी / विद्या

ख) पशुधन (वटा)

ग) व्यापार व्यवसाय (नगदमा).....

घ) अन्य.....

१०. यस अधि कुनै निकायबाट सहयोग प्राप्त भएको भए :

क)

ख)

ग)

११. आवश्यकता पहिचान :

क) नियमित खाना

(ख) लत्ताकपडा

(ग) त्रिपाल

घ) भाँडाकुडा

(ङ) पिउने पानी

(च) चर्पी

छ) मनोसामाजिक परामर्श

(ज) सरसफाई

(झ) स्वास्थ्य

ञ) शिक्षामा सहयोग

(ट) अन्य.....

८.३ अनुमानित लागत:

क्र.सं.	विवरण	अनुमानित लागत रु.मा	कैफियत
१	उद्धार सामग्री व्यवस्थापन	८,००,०००/-	
२	सुचना तथा संचार व्यवस्थापन	१,००,०००/-	
३	विपद जोखिम तथा क्षतीको द्रुत तथा विस्तृत सर्वेक्षण	३,००,०००/-	
४	राहत तथा उद्धार	५०,००,०००/-	
५	वैठक तथा योजना तर्जुमा	५०,०००/-	
६	मानव श्रोत /स्वयंसेवक परिचालन	४,००,०००/-	
७	अनुगमन/मूल्यांकन	२,००,०००/-	

८.४ विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना र अनुमानित लागत :

सि.नं.	क्रियाकलाप	समयावधि	मुख्य जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	अनुमानित लागत
१	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक /परिमार्जन	चैत्र र वैशाख	DDMC, नेपाली सेना, प्रहरी, रेडक्रस,	अन्य सरोकारवाला निकायहरु	५०,०००/-
	जोखिम नक्सांकन तथा क्षतीको सर्वेक्षण	निरन्तर	DDMC, नेपाली सेना, प्रहरी,	स्थानीय तह, अन्य सरोकारवाला	५००,०००/-
	सचेतना				
	सामग्री खरिद		रेडक्रस, INGOs , NGO	निकायहरु, गै.स.स.हरु	
	जनशक्ति विकास				
पूर्व सुचना प्रणाली स्थापना					
२	विपद उद्धार सामग्री संकलन/ वितरण	वैशाख र जेष्ठ	DDMC, अन्य सहयोगी निकाय	स्थानीय तह, गै.स.स.हरु	४००,०००/-
३	उद्धार कार्य	निरन्तर आवश्यकता अनुसार	DDMC, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, ससस्त्र प्रहरी बल नेपाल, रेडक्रस	स्थानीय तह, गै.स.स.हरु	५००,०००/-
४	राहत वितरण	निरन्तर आवश्यकता अनुसार	DDMC, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, ससस्त्र प्रहरी बल नेपाल, रेडक्रस,	स्थानीय तह, गै.स.स.हरु	५०,००,०००/-
५	कोभिड १९ प्रतिकार्य	निरन्तर आवश्यकता अनुसार	DDMC, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, ससस्त्र प्रहरी बल नेपाल, रेडक्रस	स्थानीय तह, गै.स.स.हरु	२०,००,०००/-
६	पुनःस्थापना सेवा	निरन्तर आवश्यकता अनुसार	DDMC, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, ससस्त्र प्रहरी बल नेपाल, रेडक्रस	स्थानीय तह, गै.स.स.हरु	
७	पुनःनिर्माण कार्य	निरन्तर आवश्यकता अनुसार	DDMC, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, ससस्त्र प्रहरी बल नेपाल, रेडक्रस	स्थानीय तह, गै.स.स.हरु	
	अनुगमन तथा मूल्यांकन	निरन्तर आवश्यकता अनुसार	DDMC, ले बनाएको संयन्त्र	स्थानीय तह, गै.स.स.हरु	२,००,०००/-

८.५ अन्य निकायहरु संगको समन्वय र सहकार्य:

नेपालमा विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (प्रथम संसोधन २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनिकरण एवं व्यवस्थापन गर्न योजना अनुरूप विभिन्न निकायहरुको सहयोग र समन्वय लाई आवश्यकता अनुकुल जुटाउने मार्गदर्शन गरेको छ । जस अनुसार विपद्को क्षेत्रमा कार्य गर्न अन्य निकायहरु संग समन्वय र सहकार्य गरि योजनाको पूर्ण कार्यान्वयन गरिने छ ।

- राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन समिति
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
- सामुदायिक विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति
-

९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

विपद्को पूर्वतयारीका साथै प्रतिकार्यका लागि लैङ्गिक समानता तथा समावेशी कार्यदलको महत्वपूर्ण योगदान रहने छ । नेपालको जनसंख्याको आधा भाग ओगटेको महिला वर्गलाई विकासको हरेक मूल प्रवाहिकरणमा समावेश गराउन सके विपद्बाट उत्पन्न हुन सक्ने जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न सकिन्छ । यसै गरी समाजमा पछाडि पारिएका र राज्यका महत्वपूर्ण अंगहरुमा उनीहरुको सुनिश्चितता तथा तिनीहरुलाई विभिन्न अवसरका साथै विपद् पूर्वतयारीका लागि स्थानीय तह देखि राज्यको मूल प्रवाहिकरणमा समावेश गर्नु पर्ने आजको आवश्यकता हो ।

राज्यले समावेशी रुपमा समुदायको जोखिमलाई सम्बोधन गरी उत्थानशील समुदाय निर्माण गर्न योगदान दिने छ । विपद् पश्चात विपद्बाट प्रभावित क्षेत्रमा लैङ्गिक हिंशाका घटनाहरु घटन सक्ने भएकाले सो को रोकथामका साथै सरकारले योजना तथा राहतका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि योजना बनाउदा लैङ्गिकता र सामाजिक समावेशीकरणको मान्यतामा आधारित योजना बनाउनु पर्ने हुन्छ ।

१०. अनुगमन, मूल्यांकन तथा सिकाई

यस योजनाले निर्धारण गरेका गतिविधिहरु र कार्यहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनको सुनिश्चितताका लागि सम्वन्धित विपद् व्यवस्थापन समिति र विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरुबाट योजना कार्यान्वयनको अनुगमन र मूल्यांकनका लागि संयन्त्र स्थापना गरि पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका गतिविधिहरुको मूल्यांकन गरिने छ ।

यस अनुगमन र मूल्यांकनका आधारमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूनरावलोकन गरि अध्यावधिक गरिने छ । अनुगमन र मूल्यांकन संयन्त्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तोके वमोजिम रहने छ ।

१०.१ लक्ष्य तथा सूचकहरु:

सि. नं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा विपद्बाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्बाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा कलू गार्हस्थ्य उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति		
४	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य बृद्धि गर्ने		
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत		
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत		
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएका स्थानीय तहहरूको प्रतिशत		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरूको प्रतिशत		
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत		

१०.२ अनुगमन , मुल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

जिल्ला अर्न्तगत संचालन हुने विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका हरेक गतिविधिहरूको कार्य सम्पादन भयो भएन तथा यस कार्यको प्रभावकारिताका बारेमा लेखाजोखा गर्न अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नका लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन संयन्त्र चयन गरिनेछ। उक्त संयन्त्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यकता बमोजिम चयन गर्नेछ।

१०.३ अनुगमन , मुल्याङ्कन कार्ययोजना

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ को कार्यान्वयनपक्षको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नका लागि बार्षिक रुपमा हुनसक्ने विपद् जोखिम एवं घटनाहरुलाई मध्यनजर गरि समयसापेक्ष कार्ययोजना तयार पारि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । यस कार्यका लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन योजना निर्माण गर्न जिल्ला व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

१०.४ क्षमता विकास

यस नुवाकोट जिल्लामा हुनसक्ने विपदको परिस्थितिसंग प्रतिकार्य गर्नसक्ने स्तरको दक्ष जनशक्ति तयार पार्नुपर्ने आवश्यकता अनुरुप जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत सरोकारवालाहरुमध्ये सम्बन्धित क्षेत्रमा दक्षता अभिवृद्धि गर्न जनशक्ति विकास तालिम गोष्ठीहरु आयोजना गरिनेछ । दक्ष जनशक्तिको परिचालनबाट विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको क्षेत्रमा प्रभावकारि कार्यसंचालनका साथै सम्पादन गर्न सकिनेछ ।

१०.५ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण

यस जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तर्जुमा गरेको योजनाको कार्यान्वयन प्रभावकारि भयो भएन भन्ने सन्दर्भमा हरेक बर्षको प्रारम्भमा जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ को पुनरावलोकन गर्नका लागि सबै सरोकारवालाहरुको अनुभव र सिकाईहरुको साथमा पृष्ठपोषण लिई समयसापेक्ष योजनाको परिमार्जनका साथ अध्यावधिक गरिनेछ । यस कार्यबाट प्रत्यक्ष रुपमा परिस्कृत सेवा सम्पादनमा सहयोग पुग्नेछ ।

११ अनुसूचीहरू

अनुसूची १

नुवाकोट जिल्लाका कार्यालय प्रमुखहरूको सम्पर्क नम्बर:

क्र.नं	कार्यालयको नाम	नाम थर	कार्यालय मोबाई नं.	व्यक्तिगत नं	कार्यालयको फोन नं.
१.	नुवाकोट जिल्ला अदालत	मा.जि.न्या.उमेश प्रसाद लुईटेल श्रेष्ठेदार इन्द्र कुमार खड्का		९८६०५६८६७७	०१०-५६०२३४
२.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ जीवन प्रसाद दुलाल स.प्र.जि.अ.वेद प्र. अर्याल	९८५११४७७७७ ९८५१२४८७७७		०१० - ५६००३३
३.	श्री जबर जंग गण	प्र.से.अरुण कार्की		९८४१३३३३८६	०१० - ५६०५९९
४.	नं. १ तालीम गण त्रिशुली		९८५१२११८७७		०१० - ५६०१०६
५.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	तुल बहादुर कार्की	९८५१२९५५५५		०१० - ५६११९९
६.	सशस्त्र प्रहरी बल तालिम केन्द्र ककनी	भेष बहादुर शाह	९८५१२७२०१६		
७.	सशस्त्र प्रहरी बल नं. १९ गुल्म	मदन हुंगाना	९८५१२७२५३४		९८५१२७२५३४
८.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	हेमन्त चौधरी	९८५११७२२५०		०१० - ५६०२५०
९.	जिल्ला समन्वय समिति	राज कुपुर चौलागाई	९८५११६७८५५		०१० - ५६१२२०
१०.	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	रामकृष्ण पुडासैनी	९८५११६८३३९		०१० - ५६१३३९
११.	जलश्रोत तथा सिंचाई बिकास डिभिजन	हरि प्रसाद गुरागाई	९८५११५०९०९		०१० - ५६०९०९
१२.	सडक डिभिजन नुवाकोट	नारायण दत्त भण्डारी	९८५१२४९२८५		०१० - ५६०२५३
१३.	सहरी विकास तथा भवन कार्यालय	सञ्जय पाण्डे	९८५१२३२१७९		०१० - ५६०१७९
१४.	खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय		९८५१२४८१९०		०१० - ५६००६२
१५.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	अर्जुन ब श्रेष्ठ	९८५११६०९९२		०१० - ५६००५७
१६.	परियोजना कार्यान्वय इकाई कृषि	सुरेन्द्र पोखरेल	९८५११२६२१६		०१० - ५६०२१६
१७.	मालपोत कार्यालय	खिमानन्द आचार्य	९८५१२३०१६५		०१० - ५६०१६५
१८.	भेटनरी अस्पताल तथा पशु विज्ञ केन्द्र	भरत पाण्डे	९८५१२२०६९४	९८५१२५४०११	०१० - ५६००१२
१९.	डिभिजन बन कार्यालय	प्रेम प्रसाद सापकोटा	९८५११४५००७		०१० - ५६०००७
२०.	स्वास्थ्य कार्यालय	सागर प्र. घिमिरे	९८५११७९३५५		०१० - ५६०२५५
२१.	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	राकेश गुरुड	९८५६०४०९७६		०१० - ५६०८७७
२२.	उपोष्ण प्रदेशिय बागवानी विकास केन्द्र	रविन्द्र काजि थापा	९८५१२३००६९		०१० - ५६००६९
२३.	जिल्ला अस्पताल	दिपेन्द्र पाण्डे	९८५११६८१८८	९८४१८४४१०९	०१० - ५६०१८८
२४.	पूर्वाधार विकाश कार्यालय	ओम कुमार शाह	९८५११६०८५९		०१० - ५६०८५९
२५.	जिल्ला सरकारी बकिल कार्यालय	टेकराज भुसाल	९८५१२३३०६१		०१० - ५६००६१
२६.	कृषी ज्ञान केन्द्र	केशव खनाल	९८५११५०१२८		०१०/५६०१२८
२७.	कारागार कार्यालय नुवाकोट	दुर्गा बाले	९८५१२४०७७७		०१० - ५६०४५४
२८.	नापी कार्यालय नुवाकोट	दशरथ राज पोखरेल	९८५११७६२५१		०१० - ५६०२५१
२९.	जिल्ला हुलाक कार्यालय	नि.गोपाल कृ.अधिकारी	९८५११६७१९७	९८५६०८५४९१	०१० - ५६००९५
३०.	तथ्याङ्क कार्यालय	नरेन्द्र शर्मा भट्ट	९८५११९३२५२		०१० - ५६०२५२
३१.	शैक्षिक तालिम केन्द्र	हरि प्रसाद नेपाल	९८५१०००६०८		०१० - ५६०२३३
३२.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	रोजिना तामाकार	९८५१२४१०९५	९८४१७०३१००	०१० - ४१०००२
३३.	मत्स्य अनुसन्धान केन्द्र त्रिशुली	ईश्वरी महतो	९८५११६०२२६		०१० - ५६०२२६
३४.	स्मारक संरक्षण तथा दरबार हेरचाह	अर्जुन प्र. फुयाल	९८५१२३१९२७		०१० - ६८१०७४

३५.	मध्य पहाडी लोकमार्ग सम्पर्क कार्यालय		९८५१०३३२७६		
३६.	गल्छी त्रिशुली मैलुङ्ग सडक योजना	नारायण दत्त भण्डारी	९८५११२७८४२	९८५६०२६८४२	०१०-५६०८९१
३७.	भेडा विकास फर्म	छविपाल अधिकारी	९८५११४०४६२		०१० - ५६०४६२
३८.	घरेलु तथा साना उद्योग वि. समिति	राम प्रसाद भुसाल	९८५१०५२१५६	९८४१३४२४७८	०१० - ५६०००४
३९.	जिल्ला खेल्कुद विकास समिति	सन्तोषी बैद्य		९८४१६७१८३३	०१० - ५६०२८७
४०.	नुवाकोट वितरण केन्द्र ने.वि.प्रा.	राजेन्द्र कुमार चौधरी	९८५११६०१७७		०१० - ५६१७०४
४१.	देविघाट जलविद्युत केन्द्र		९८५११०९४७४		०१० - ५६१०९५
४२.	नेपाल टेलिकम नुवाकोट	विकास महर्जन		९८५१०६८१५५	०१० - ५६००६६
४३.	त्रिशुली जलविद्युत केन्द्र	बाबुकाजी महर्जन	९८५११६०९९२		०१० - ५६००७६
४४.	इलाका प्रशासन कार्यालय सतबिसे	दयाराम पौडेल	९८५१२४२२२७		०१० ६३००००
४५.	DLPIU Nuwakot शिक्षा	दिनानाथ गौतम	९८५६०३६१५८	९८४१२७०८६४	
४६.	अनुदान व्यवस्थापन तथा स्थानीय पूर्वाधार जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई	राकेश मिश्र	९८५११२१८६५		०१० - ५६०५२७
४७.	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन	नि. नवराज श्रेष्ठ	९८५१२३०८४९		०१० ५६१७२५
४८.	भवन DLPIU	लिला खतिवडा		९८४६०४९६३१	
४९.	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	सुरेन्द्र विष्ट	९८५११३३१०५		
५०.	साल्ट ट्रेडिङ क.	प्रकाश उप्रेती		९८६००८४२२२	
५१.	नेपाल बैंक लि	सुजन राज कर्णिकार	९८५११०३३५१		
५२.	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	रिमा श्रेष्ठ		९८५१२५१५००	
५३.	कृषि विकास बैंक	तीर्थराज सिलवाल		९८४१२८२७६०	
५४.	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी	प्रल्हाद भक्त पाण्डे		९८४३०३७९९०	
५५.	कृषि सामग्री कम्पनी लि.	गोमादेवी राई		९८४९६७२८०५	०१० ५६०११४
५६.	यन्त्रिक कार्यालय	प्रदिप कुमार श्रेष्ठ		९८५१२५४३४३	

अनुसूची २
स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नं. नुवाकोट

श्री सन्तमान तामाङ जि.स.स. प्रमुख ९८५१०७४५२५

श्री अप्सरा थापा जिसस उपप्रमुख ९८६२७८६०६४

सि.नं.	गा.पा./न.पा.को नाम	प्रमुखको नाम	मोवाईल नं.	उप प्रमुखको नाम	मोवाईल नं.	प्रमुख प्र.अ.	मोवाईल नं.
१.	विदुर नगरपालीका	सन्जु पण्डित	९८५१०४९७२१	गीता दाहाल	९८५१२६४०१४	मोहन प्र मरासैनी	९८५१२५०१११(का)
२.	बेलकोटगढी नगरपालीका	राजेन्द्ररमण खनाल	९८५१०९९५८३	कविता दुङ्गना	९८५११६५७३०	दिपक खतविडा	९८५१२५३०२२(का)
३.	मेघाङ गाउँपालीका	आशा तामाङ	९८४९७५९१०८	शान्ति लामा गुरुङ	९८४९५९८९२०	पवन कुमार प्याकुरेल	९८५१२५४०३२(का)
४.	किस्पाङ गाउँपालीका	छत्र बहादुर लामा	९८५११७३४३३	मायादेवी घले न्यौपाने	९८५११३२९७६	खुम ब घर्ति	९८५११४७९७०(का)
५.	तारकेश्वर गाउँपालीका	रमेश वस्ती	९८४९२९१०८२	तारा देवी रिमाल	९८४९५४८३३०	पुरुषोत्तम थापा	९८५१२४६२०६(का)
६.	सूर्यगढी गाउँपालीका	सन्त बहादुर तामाङ	९८५११४७४३२	मन्जु बुढाथोकी	९८५१०६२०७८	यज्ञश्वर पाण्डे	९८५११२४३२६(का)
७.	लिखु गाउँपालीका	ध्रुव श्रेष्ठ	९८५१०५३५१६	रोजिना राई	९८४९६४७८२४	भिम बहादुर रोक्का (निमित्त)	९८५१२५३०९९(का)
८.	तादी गाउँपालीका	नारायण प्रसाद पाण्डे	९८४९४५९६५२	ईश्वरी उप्रेती	९८४९१६७२०६	कृष्ण थापा	९८५१२३०१५३(का)
९.	शिवपुरी गाउँपालीका	रामकृष्ण थापा	९८४९६३०२७५	मन्जु के.सी.	९८९८९४६९२१	युवराज आचार्य	९८५१२५३०६३ (का)
१०.	पञ्चकन्या गाउँपालीका	रमेश लामा	९८४९८६७४२९	सिता खड्का	९८४३८२९१४७	हेम नारायण महत्तो (निमित्त)	९८५१२३०१४१ (का)
११.	ककनी गाउँपालीका	मान बहादुर लामा	९८५१०८२७२७	सिता लामा	९८५१२५४९२६	महेन्द्र बहादुर नेपाल	९८५१२४९६६०(का)
१२.	दुप्चेश्वर गाउँपालीका	योविन्द्र तामाङ	९८५१०७९९५३	अन्जु आचार्य	९८४९४५७६७५	विनोद कुमार अधिकारी	९८५११२६८९९ (का)

अनुसूची ३
स्थानीय विपद् व्यावस्थापन समिति को नामावली
बिदुर नगरपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री सञ्जु पण्डित	अध्यक्ष	नगरपालिका प्रमुख	९८५१०४९७२१	
२	श्री गिता कुमारी दाहाल	सदस्य	उप प्रमुख	९८४१०८७४४९	
३	मोहन प्र मरासेनी	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	९८५१२५०१११	
४	मेलिन रञ्जित	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८५१२६४००१	
५	बिरेन्द्र कुमार शाही	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८५१२६४००२	
६	बद्री प्रसाद रिमाल	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८५१२६४००३	
७	टलकमान श्रेष्ठ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८५१२६४००४	
८	शिव कुमार चित्रकार	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८५१२६४००५	
९	राजु संग्रौला	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९८५१२६४००६	
१०	महेन्द्र तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ७	९८५१२६४००७	
११	फईसि तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ८	९८५१२६४००८	
१२	सनी चित्रकार	सदस्य	वडा अध्यक्ष ९	९८५१२६४००९	
१३	गणेश कुमार नेपाल	सदस्य	वडा अध्यक्ष १०	९८५१२६४०१०	
१४	तोयानाथ तिमिसिना	सदस्य	वडा अध्यक्ष ११	९८५१२६४०११	
१५	सितारामा अर्याल	सदस्य	वडा अध्यक्ष १२	९८५१२६४०१२	
१६	दल बहादुर तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष १३	९८५१२६४०१३	
१७	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडकस, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

बेलकोटगढी नगरपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री राजेन्द्र रमण खनाल	अध्यक्ष	नगरप्रमुख	९८५१०९९५८३	
२	श्री कविता हुङ्गना	सदस्य	उप प्रमुख	९८५१८६२२१२	
३	दिपक खतविडा	सदस्य सचिव	प्र.प्र. अ.	९८५१२५३०२२	
४	सुब्बा तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८५१२४०३०९	
५	रमेश प्र. न्यौपाने	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८४१४११७०४	
६	जनक कु धिमिरे	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८१८१३१४७४	
७	चन्द्र ब. लामा	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८०२०६५७२०	
८	अनन्तराज नेपाल	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८०३७४८७९३	
९	अम्बिका तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९७५१००३११२	
१०	हेमनिधि नेपाल	सदस्य	वडा अध्यक्ष ७	९८१३१७१८९९	
११	भोज प्र. पुडासैनी	सदस्य	वडा अध्यक्ष ८	९८४३२९६६९	
१२	बाबुराम गजुरेल	सदस्य	वडा अध्यक्ष ९	९८४१५९४८६९	
१३	पूर्ण ब. त्रिपाठी	सदस्य	वडा अध्यक्ष १०	९८४१२११५९८	
१४	रामहरि पाण्डे	सदस्य	वडा अध्यक्ष ११	९८४१६७१८६१	
१५	डिल्लीराम सिलवाल	सदस्य	वडा अध्यक्ष १२	९८५१०१८४५५	
१६	पशुपति लोहनी	सदस्य	वडा अध्यक्ष १३	९८५१११७९७७	
१७	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडकस, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

किस्पाङ्ग गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	छत्र लामा	अध्यक्ष	गाउँपालिका प्रमुख	९८५११७३४३३	
२	माया देवी न्यौपाने	सदस्य	गाउँपालिका उप-प्रमुख	९८५११३२९७६	
३	खुम बहादुर घर्ती	सदस्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५११४७९७०	
४	आईद घले	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८४९६१४७२२	
५	देवनाथ भट्ट	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९७४१०८६२५६	
६	अमृत बहादुर तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८५१११३१६१	
७	एकराज घले	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९६११०८५९८५	
८	नरहरी भट्ट	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८४३०७७०२८	
९	क्षेत्र ब. तामाङ	सदस्य	रेडक्रस प्रतिनिधि	९८५११०७३९२	
१०	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु				

म्यागङ्ग गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री आशा लामा	संयोजक	अध्यक्ष	९८४१७५९१०८	
२	श्री शान्ती माया तामाङ	सदस्य	उपाध्यक्ष	९७५१०४८९२०	
३	पवन कुमार प्याकुरेल	सदस्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२५४०३२	
४	दानसिं तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९७४१४६५०८४	
५	रुप ब. तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८१८६३६४६६	
६	हरी ब. तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८६०२९१५५७	
७	कमल ब. तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९६११०१४८३८	
८	राम ब. तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८६१३२४१७६	
९	आतम सिंह लामा	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९८१०२८१२८२	
१०	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडक्रस, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

तारकेस्वर गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री रमेश वस्ति	संयोजक	अध्यक्ष	९८४१२९१०८२	
२	श्री तारा देवी रिमाल	सदस्य	उपाध्यक्ष	९८१८६८०९६७	
३	पुरुषोत्तम थापा	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२४६२०६	
४	दयानिधि अधिकारी	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८०८८८५५२०	
५	समर आले मगर	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८५११८०९११	
६	सुर्यमान श्रेष्ठ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८१००२१०६१	
७	राममणि अधिकारी	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८०८५२८४०१	
८	चुडामणि गजुरेल	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८४१०८६४१९	
९	ज्ञानेन्द्र तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९८५११०७६४०	
१०	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडक्रस, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

सुर्यगढी गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री सन्त बहादुर घले	संयोजक	अध्यक्ष	९७५१००५२३६	
२	श्री मञ्जु बुढाथोकी	सदस्य	उपाध्यक्ष	९८५१०६२०७८	
३	यज्ञश्वर पाण्डे	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९७५१०२३३२६	
४	ईमानसिं तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८४३६२९०९९	
५	बासुदेव अधिकारी	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९७४१०४२४३६	
६	ऋषि ब. पौडेल	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९७४११३५०१७	
७	राम कुमार गिरि	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८४१९९०१२०	
८	भैरव ब. अधिकारी	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८४०५८९७६५	
९	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडक्स, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

लिखु गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री धुवै श्रेष्ठ	संयोजक	अध्यक्ष	९८५१२२१३५३	
२	श्री रोजिना राई	सदस्य	उपाध्यक्ष	९८४९६४७८२४	
३	भिम बहादुर रोक्का	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२५३०९९	
४	नरहरि पाण्डे	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८४१२३२५९५	
५	भीम ब. घले	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८४३४७९१००	
६	भोला प्र. सेढाई	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८५१०४५११७	
७	दल ब. राई	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८४१०३७७९३	
८	रामकुष्ण श्रेष्ठ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८४११८३४२०	
९	हरिशरण लामिछाने	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९८४१५८०५१८	
१०	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडक्स, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

तादी गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री नारायण प्रसाद पाण्डे	संयोजक	अध्यक्ष	९८४१४५९६५२	
२	श्री इश्वरी उप्रेती	सदस्य	उपाध्यक्ष	९८४११६७२०६	
३	कृष्ण थापा	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२३०१५३	
४	नकुर दोड तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८४११२६१८९	
५	बच्चुराम तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८५१०६३३८८	
६	मनोज कु. उप्रेती	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८६०६६७२०९	
७	मुक्त ब. श्रेष्ठ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८४९००९४२१	
८	विष्णु प्र. अधिकारी	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८०६०१८९४९	
९	केशव थापा	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९८४१०८८६३०	
१०	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडक्स, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

दुप्चेश्वर गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री योविन्द्र सिंह तामाङ	संयोजक	अध्यक्ष	९८५१०८२७२७	

२	अञ्जु आर्चाय	सदस्य	उपाध्यक्ष	९८४९४५७६७५	
३	छत्र ब. अधिकारी	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५११२६८९९	
४	नाक्सा तामाड	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९६११०७७९९८	
५	दावा तामाड	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९६१६६३९९७६	
६	धुवकर के.सं.	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८४९३६५६६१	
७	ईमान तामाड	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८०८९२१४६१	
८	संच तामाड	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८१८७९३४६७	
९	किशोर आर्चाय	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९८५११८७३८८	
१०	भेष ब. सिटौला	सदस्य	वडा अध्यक्ष ७	९८६०९०४६९४	
११	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडकस, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

शिवपुरी गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री राम कुष्ण थापा	संयोजक	अध्यक्ष	९८५१२५९०६३	
२	श्री मञ्जु के सि	सदस्य	उपाध्यक्ष	९८४१६८१३३५	
३	युवराज आर्चाय	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२५३०६३	
४	महेन्द्रराज खत्री	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८५१२१५०६३	
५	रुद्र ब. गुरुड	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८५१०१५४८७	
६	रामहरी थापा	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८१३३६४७२७	
७	भूमकराज गुरुड	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८८११९६९४७	
८	सीताराम थापा	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८४१६१६६३०	
९	लाल ब. तामाड	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९८५१०४३२६७	
१०	माधव प्रसाद भेटवाल	सदस्य	वडा अध्यक्ष ७	९८४१४२५५५२	
११	पदम ब. थपलिया	सदस्य	वडा अध्यक्ष ८	९८४१८०४६३०	
१२	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडकस, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

पञ्चकन्या गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री तेज बहादुर तामाङ्ग	संयोजक	अध्यक्ष	९८४१८६७४२९	
२	श्री सिता खड्का	सदस्य	उपाध्यक्ष	९८४३८२९१४७	
३	हेम नारायण महत्तो	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२३०१४१	
४	मणिनाथ लामिछाने	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८५११५८८४५	
५	धुव प्र. मिश्र	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८६१७११४०७	
६	रामबाबु पराजुली	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८६१९६३४५८	
७	बुढी ब. तामाड	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८१८६७८११४	
८	डिल्ली ब. थापा	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८४१६३६५१९	
९	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडकस, संघ सस्थाका प्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु	सदस्य			

ककनी गाउँपालिका

क्र.स	नाम थर	पद	प्रतिनिधि निकाय	फोन नं	कैफियत
१	श्री मान बहादुर तामाङ्ग	संयोजक	अध्यक्ष	९८५१०८२७२७	
२	श्री सिता लामा	सदस्य	उपाध्यक्ष	९८५१२५४१२६	

३	महेन्द्र बहादुर नेपाल	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५१२४१६६०	
४	चन्द्र ब. श्रेष्ठ	सदस्य	वडा अध्यक्ष १	९८५११८२४९६	
५	केदार पौडेल	सदस्य	वडा अध्यक्ष २	९८४९०५४९९७	
६	धननाथ बजगाई	सदस्य	वडा अध्यक्ष ३	९८५११४७०५७	
७	दिपेश तामाङ	सदस्य	वडा अध्यक्ष ४	९८४१६६९०३७	
८	राम ब. लामा	सदस्य	वडा अध्यक्ष ५	९८४१८२९७३१	
९	गोपाल लाम	सदस्य	वडा अध्यक्ष ६	९८५१०८२८३१	
१०	पुष्कर बोगटी	सदस्य	वडा अध्यक्ष ७	९७४१३३०३६०	
११	शेषमान लामा	सदस्य	वडा अध्यक्ष ८	९८६६९९५५७७	
१२	अन्य विषयगत कार्यालयका प्रमुखहरु, रेडकस, संघ सस्थाका प्रतिनिधि, पत्रकारहरु	सदस्य			

अनुसूची ४

जिल्लामा क्रियाशिल पत्रकारहरुको नाम र फोन नम्बरहरु

सि.नं.	नामथर	संस्था	सम्पर्क नं
१.	पत्रकार महासंघ नुवाकोट शाखा	पत्रकार महासंघको जिल्ला शाखा कार्यालय	०१०५६०८८०
२.	कपिलदेव खनाल	पत्रकार महासंघ नुवाकोट शाखा	९८५१०९३२९०
३.	रामहरि न्यौपाने	चिम्टेश्वर रेडियो, रासस,	९८४१६५३४०९
४.	रुपा अर्याल	(महिला) मिक्स एफएम	९८६००४७०७४
५.	जगदीश खनाल	जालपा एफएम	९८५१०८०१२२
६.	नमराज सुवेदी	अध्यक्ष प्रेस युनियन	९८६०५१२८४३
७.	सुजित भण्डारी	टिभि त्रिशुली, रेडियो त्रिशुली	९८५१०२७९१५
८.	देवचन्द्र भट्ट	एनटिभी, अन्नपूर्ण, भैरवी एफएम	९८५१०६७३१५
९.	भोलाराज पौडेल	राजधानी दैनिक	९८५१०१४८९०
१०.	शरण उत्सुक सापकोटा	त्रिशुली प्रवाह साप्ताहिक	९८५१००२९३८
११.	शिवप्रसाद देवकोटा	उत्तरगया दैनिक, नुवाकोट जागरण साप्ताहिक	९८५११३४९८०
१२.	प्रमिला सुनार	रेडियो चिम्टेश्वर	९८६०३९०५६९
१३.	श्रीराम नेपाल	नुवाकोट सन्देश साप्ताहिक, रेडियो सञ्जीवनी	९८५११८०६९६
१४.	नवदीप श्रेष्ठ	त्रिशुली खबर साप्ताहिक, नयाँ पत्रिका	९८५१११०६४५
१५.	श्रीराम अधिकारी	नुवाकोट एफएम	९८५१०८९५३३
१६.	राजकृष्ण श्रेष्ठ	कान्तिपुर टिभि	९८५११००५६९
१७.	कृष्ण थापा,	कान्तिपुर दैनिक	९८६१४३९०५१
१८.	गमला लामा	रेडियो सञ्जीवनी	९८६००४५३१४
१९.	शक्तिमाया तामाङ	विविपी नेपाली सेवा, रेडियो चिम्टेश्वर	९८४९२४३७७२
२०.	शालिकराम चालिसे	विदुर खबर डट कम	९८४९८२०९१६
२१.	शरण उत्सुक सापकोटा	त्रिशुली प्रवाह साप्ताहिक	९८५१००२९३८
२२.	भगवती लामा	नागरिक दैनिक	९८४३११७३२४
२३.	उमेश खनाल	नुवाकोट एक्सप्रेस	९८४९२९६७१७
२४.	गीता अधिकारी	रेडियो लाङ्गटाङ्ग	९८५१०६९०७२

अनुसूची ५
नेपालरेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा नुवाकोट

उपशाखाहरुको ठेगाना र सम्पर्क ब्यक्ति

क्र.स	उपशाखाको नाम	ठेगाना	सभापतीको नाम	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	भिल्डुङ्ग उपशाखा	भिल्डुङ्ग	नवराज सुवेदी	९८४१०८७३९६	
२	बेलकोट उपशाखा	बेलकोट	विश्व राज तिवारी	९७४१०३९९६२	
३	बुधसिंह उपशाखा	बुधसिंह	लोचन भट्टराई	९८४१५४८५५६	
४	तारुका उपशाखा	तारुका	निम बहादुर अधिकारी	९८०८३३९३२४	
५	ककनी उपशाखा	ककनी	सुरेन्द्र तामाङ्ग	९८१३४८०११०	
६	शिवपुरी उपशाखा	शिवपुरी	भिमसेन खड्का	९८४३१६२२४३	
७	पन्चकन्या उपशाखा	पन्चकन्या	बालकृष्ण पराजुली	९८०३२२९४६८	
८	छहरे उपशाखा	छहरे	उत्तम पाठक	९८५१२३३९३३	
९	लिखु उपशाखा	लिखु	गोकर्ण राज ढकाल	९८४३६२९३८०	
१०	खरानीटार उपशाखा	खरानीटार	केशव सुवेदी	९८४३४३३१५४	
११	दुष्चेस्वर उपशाखा	दुष्चेस्वर	बलराम आचार्य	९८५१११०५००	
१२	हल्दे बागेश्वरी उपशाखा	हल्दे बागेश्वरी	ऋषी बहादुर पौडेल	९८१०१६६२४४	
१३	देउराली उपशाखा	देउराली	पारस लाल तामाङ्ग	९८४१९२२६४२	
१४	काहुले उपशाखा	काहुले	क्षेत्र बहादुर तामाङ्ग	९८२३३०६३९२	
१५	गेर्खुटार उपशाखा	गेर्खुटार	भेष बहादुर पाण्डे	९८४१५४८८३६	
१६	आगाँपुरटार उपशाखा	आगाँपुरटार	कृष्ण बहादुर बोगटी	९८४१५९११०७	
१७	तुप्चे उपशाखा	तुप्चे	राजेन्द्र प्रसाद रिजाल	९८४३०२९७२६	
१८	खड्कभज्याङ्ग उपशाखा	खड्कभज्याङ्ग	हरि प्रसाद अर्याल	९८४१७३८१८५	
१९	त्रिशुली उपशाखा	त्रिशुली	मोहन बहादुर श्रेष्ठ	९८४१५४८३९४	
२०	बट्टार उपशाखा	बट्टार नुवाकोट	दुर्गा राज पाठक	९८५१०४३१९७	
२१	ईनारपाटी उपशाखा	ईनारपाटी	शंकर अमात्य	९८४१४६४५२२	
२२	जालपादेवी उपशाखा	जालपादेवी विनपा ५, देविघाट	मदन लाल चित्रकार	९८५१५४८२९१	

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
विपद् प्रतिकार्यका लागि तालिम प्राप्त जनशक्तिको विवरण

क्र.स.	नाम	ठेगाना	तालिमको नाम	सम्पर्क नं
१.	गणेश कुमार नेपाल	गैखु	एन.डि आर.टि	९८४१५४८१५६
२.	केशव सुवेदी	खरानीटार	"	९८१३३२०८२५
३.	शुसिला चित्रकार	देवीघाट	"	९८४१५०६०१७
४.	भरत सुवेदी	खरानीटार	डि. डि आर.टि	९८१३३२५४२३
५.	शंकर अमात्य	ईनारपाटी	"	९८४१४६४५२२
६.	श्रीराम पाण्डे	बेलकोट	"	९७५१०२१८१७
७.	रामजी प्रसाद पौडेल	हल्देकालिका	"	९८४१६५७३७५
८.	मोहन श्रेष्ठ	त्रिसुली	"	९८४१५४८३९४
९.	राजु पण्डित	कोलनी	"	९८४१३४३०६८
१०.	दुर्गा प्रसाद ढुंगेल	खड्गभञ्ज्याङ्ग	"	९८४१६३८८६५
११.	निरञ्जन प्रसाद आचार्य	समुन्द्रटार	"	९६११०१२२४५
१२.	उद्धव शर्मा रिजाल	तुप्चे	"	९८४९१०३२३६
१३.	नरायण प्रसाद नेपाल	जिलिङ्ग	"	९८४१७८०१९५
१४.	उत्तम पाठक	थानसिङ्ग	"	९८४१३९०६०९
१५.	थानेश्वर अर्याल		"	९८४१३३५३२८
१६.	देवचन्द्र भट्ट	पिपलटार	"	९८५१०६७३१५
१७.	मञ्जु श्रेष्ठ	मञ्जु श्रेष्ठ	"	९८०८६२०२६१
१८.	सिता तामाङ्ग	कोलनी	"	९८४१५४८९३१
१९.	रुपा अर्याल	गैखु	"	९७४११३९०७९

क्र.स.	नाम	ठेगाना	तालिमको नाम	सम्पर्क नं
१.	उद्धव शर्मा रिजाल	तुप्चे	प्रथमिक उपचार तालिम	९८४९१०३२३६
२.	केशव सुवेदी	खरानीटार	"	९८४३४३३१५४
३.	रमेश गिरी	गणेशस्थान	"	९८५१२२९३८०
४.	प्रेम प्रसाद रिमाल	खड्कभन्ज्याङ्ग	"	९८४१७९९८९६
५.	दुर्गा प्रसाद ढुंगेल	खड्कभन्ज्याङ्ग	"	९८४१६३८८६५
७.	अच्युत राज ढुंगेल	तारुका	"	९८४१५४८३९४
८.	कुमार पाठक	खानीगाउ	"	९८४१५१२८६०
९.	सिता तामाङ्ग	देउराली	"	९८४१५४८९३१
१०.	ईन्दिरा रिजाल	तुप्चे	"	९८४९२६२९३७
११.	भेष बहादुर पाण्डे	गेर्खुटार	"	९८४१५४८८३६
१२.	रामकृष्ण अधिकारी	गणेशस्थान	"	९८५११८९९६२
१३.	गोपाल सिलवाल	थानापति	"	९८५१२२५८२४
१४.	समुन्द्र अधिकारी	बागेश्वरी	"	९८५१०४४५६३
१५.	भावना नेपाल	कबिलास	"	९८४९७६४७०९
१६.	देवकी अधिकारी	लिखु	"	९८४१५८४७६९
१७.	फुलमाया तामाङ्ग	दुप्चेश्वर	"	
१८.	श्रीकृष्ण प्याकुरेल	गेर्खु	"	
१९.	सुमिन्द्रा श्रेष्ठ	खरानीटार	"	
२०.	दिनेश श्रेष्ठ	बागेश्वरी	"	९६११०८०२२५
२१.	लेखनाथ भट्टराई	हल्देकालिका	"	
२२.	शिवराम गौतम	भद्रुटार	"	९८५१०५१६१४
२३.	रविन्द्र न्यौपाने	काहुले	"	९७५११६२८३
समुदायमा आधारित स्वास्थ्य गतिबिधि तालिम				
१	रामकृष्ण अधिकारी	गणेशस्थान	CBHFA	९८५११८९९६२

२	प्रल्हाद पुडासैनी	खरानीटार	"	९८४१८६१०७०
३	गिताश्रेष्ठ	गणेशस्थान	"	
४	सुजन गजुरेल	पिपलटार	"	९८५११२९०८०
५	राधिका गजुरेल	पिपलटार	"	९८६०७७२१५०
६	सुजित तमाङ्ग तारुका	तारुका	"	९८४३४९७२३०
७	भवानी थपलिया	चतुराले	"	९८४९९१२६५३
मनोसामाजिक सहयोग तालिम				
१	शुभद्रा गिरी	हल्देकालिका	PSS	९८४३६७३४६७
२.	प्रल्हाद पुडासैनी	जिलिङ्ग	"	९८४१८६१०७०
३.	दुर्गा राज पाठक	बट्टार	"	९८५१०४३१९७

अनुसूची ६

जिल्लामा कार्यरत रहेका गैहसरकारी संघ संस्थाहरूको विवरण:

सि.न	संस्थाको नाम	प्रमुख व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी नुवाकोट जिल्ला शाखा	हरि श्रेष्ठ	९८५११८०८७६	
२	गै.स.स. महासंघ	मिनकुमार केसी	९८६०८०७०२२	अध्यक्ष
३	तादी विकास समाज	लक्ष्मण श्रेष्ठ	९८५११९८५४९	
४	सु आहारा नेपाल,	प्रल्हाद अधिकारी	९८०११९८५९५	
६	सामुदायिक विकास केन्द्र (CDC)	विष्णुराज नेपाल	९८५११२०४४४	
७	कार्डसन	पदम उप्रेती	९८५१०८४९५९	
८.	उद्योग बाणिज्य संघ	ताराबहादुर कार्की	९८५११००३१३	
९	गेर्खुटार युवा क्लब	निमेष बोगटी	९८५११५४८२७	
१०	ककनी सामुदायिक केन्द्र	टंक लामा		
११	Mott MacDonald Purnima Program	चन्द्र आले	९८४५५८०७६४	
१२	SAPPROS	केदार पौडेल	९८५११४६६०३	
१३	A.C.F.			
१४	People In Need (PIN)	निशा निरौला	९८४९६७१७७४	
१५	सामुदायिक आत्मनिर्भर केन्द्र, (CCRC)	कल्पना न्यौपाने	९८५१२१२५१८	
१६	DFID Project monitoring support	बाबुराम फ्युवा	९८०१२४६७४०	
१७				

अनुसूची७- नुवाकोट जिल्ला भित्रका स्थानिय तहहरूको स्वास्थ्य फोकल पर्शनको विवरण

क्र.स	स्थानिय तहको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	बिदुर नगरपालिका	पुर्ण ध्वज श्रेष्ठ	९८५११०७४५०	
२	बेलकोटगढी नगरपालिका	सत्येन्द्र शाह	९८४१८०४३६४	
३	किस्पाङ गाउँपालिका	चक्र बहादुर शाही	९८४१६१९१६९	
४	म्यागङ गाउँपालिका	सन्दिप सापकोटा	९८४३३६१०७७	
५	तार्केश्वर गाउँपालिका	कमल अधिकारी	९८५११२०५१०	
६	लिखु गाउँपालिका	श्याम डंगोल	९८४१५३९८८६	

७	तादी गाउँपालिका	बिनोद राज खरेल	९८४१२३०२३९	
८	सुर्यगढी गाउँपालिका	नरेन्द्र मान डंगोल	९८४१६८३२२२	
९	दुप्चेश्वर गाउँपालिका	बासु श्रेष्ठ	९८४९९११७४८	
१०	पन्चकन्या शिवपुरी	हेम नारायण महत्तो	९८५११५७९७८	
११	शिवपुरी गाउँपालिका	उद्धव कार्की	९८५११४१४७९	
१२	ककनी गाउँपालिका	जीवन भट्टराई	९७४१०३०८७०	
१३	त्रिशुली अस्पताल कोभिड ल्वाब	सुमन गौतम	९८४२५०५९९८	
१४	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	उत्तम खनाल	९८५११४४७१३	

अनुसूची ८- नुवाकोट जिल्ला भित्र केही संचालित एम्बुलेन्सको विवरण

क्र.स	एम्बुलेन्स	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, रक्तसंचार	मेत लाल तामाङ	९८६००४७१२८	
२	सुना स्मृति प्रतिष्ठान	हरि राम रिमाल	९८४०६८३१८८	
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पन्चकन्या उपशाखा	रमेश श्रेष्ठ	९८६०८८१६७५	
४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, दुप्चेश्वर उपशाखा	बासुदेव आचार्य	९८५११७६५०२	
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, फिल्टुङ्ग उपशाखा	पुर्ण बहादुर भण्डारी	९८६०१८८२९८	
६	धनलामा स्मृति समाज	राम लामा	९८५१२०४७९४	
७	पदम कुमारी स्मृति प्रतिष्ठान	रामकुमार रिमाल	९८५५०५९५००	
८	मिन नाथ स्मृति प्रतिष्ठान	नविन रिमाल	९८१८२३४५६७	
९	भण्डारी सेवा समाज	नविन थापा मगर	९८४१२१०२४८	
१०	मानकुमारी स्मृती प्रतिष्ठान	बसन्त सापकोटा	९८४३२५६७३७	
११	श्रीराम आचार्य स्मृति प्रतिष्ठान	बिष्णु न्यौपाने	९८५११४७६५१	
१२	मान बहादुर स्मृति प्रतिष्ठान	जिवन तामाङ	९८६६४१७३११	
१३	आर्दश जनकल्याण युवा क्लब	शंकर भुजेल	९८४१०१२२६६	
१४	बिष्णु माया भट्टराई स्मृति समाज	सिताराम ओली	९८५६०७३३१०	
१५	मेनजुङ्ग तामाङ्ग स्मृति प्रतिष्ठान	सन्तबिर तामाङ	९८४१६८१४८३	
१६	ईश्वरी प्रसाद स्मृति संस्था	बाबुराम अधिकारी	९८५१२४०९०७	
१७	टंक नाथ अर्जेल स्मृति संस्था	ऋषि अर्जेल	९८४३११७५७७	
१८	परोपकार यूवा क्लब		९८६०५८२८५७	
१९	नुवाकोट अस्पताल प्रा.लि (स्टार)	बहादुर थापा मगर	९८४३५८२७१८	
२०	आत्माराम पौडेल स्मृति संस्था	टेक प्रसाद रिमाल	९८४११८६१०४	

१२ सन्दर्भ सामग्री :

१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६)
२. नुवाकोट जिल्लाको जि.प्र.का, जि.स.स. बाट उपलब्ध तथ्याङ्कहरु
३. कोरोना महामारी रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी मार्गदर्शन २०७६
४. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७
५. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४
६. विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति २०७५